¡Proletaris de tots els països, uniu-vos!

EL COMUNISTA

ÒRGAN DEL PARTIT COMUNISTA INTERNACIONAL

Octubre 2023 – nº71 (Nova Edició) Preu: 2 € / 2 $

EL QUE DISTINGUEIX EL NOSTRE PARTIT: la línia que va de Marx a Lenin, a la fundació de la Internacional Comunista i del Partit Comunista d'Itàlia (Livorno, 1921); la lluita de l'Esquerra Comunista contra la degeneració de la Internacional, contra la teoria del *"socialisme en un sol país*" i la contrarevolució estalinista; el rebuig dels Fronts Populars i dels Blocs de la Resistència; la dura obra de restauració de la doctrina i de l'òrgan revolucionaris, en contacte amb la classe obrera, fora del politiqueig personal i electoralesc.

CABRIOLES MONETÀRIES DE LA INFLACIÓ, PES MORT DE LA SOBREPRODUCCIÓ

No importa quants electroxocs s'administri el capitalisme, quant capital injecti a la seva economia drogada, quants bloquejos militars i aranzelaris s'imposin i quantes guerres es desencadenin per destruir les forces productives ja creades i descarregar les pèrdues als competidors, quantes sequeres i huracans distorsionin la circulació. No només és possible, sinó que és inevitable que el capitalisme es desenvolupi a través d'espasmes, conflictes i crisis; com veurem a continuació: *"La quota de guany no disminuirà sense competència pel simple fet de la superproducció de capital, sinó a la inversa:* ***la LLUITA DE LA CONCURRÈNCIA es desencadenarà ara perquè la baixa de la quota de guany i la superproducció de capital obeeixen a les mateixes causes.*** *"* (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XV, K. Marx). *(continua a la pàg. 11)*

SUMARI

El cicle històric de la degeneració de la III Internacional	**pàg. 2**
L'oportunisme dels *"barbaristes"* d'ahir i d'avui	**pàg. 4**
Cabrioles monetàries de la inflació, pes mort de la sobreproducció	**pàg. 11**
La lluita de la concurrència es desenvolupa en totes direccions	**pàg. 15**
L'imperialisme dels antiimperialistes	**pàg. 20**
La guerra comercial porta a la guerra militar	**pàg. 23**
Vida del Partit	**pàg. 25**
L'única salut mental en el capitalisme: una rebel·lió interior permanent contra la burgesia	**pàg. 27**

L'oportunisme dels *"barbaristes"* d'ahir i d'avui (pàg. 4)

"7.- ***Quines són, en aquest període desfavorable, les conseqüències sobre la dinàmica orgànica interna del partit?*** *Sempre hem dit, a tots els textos més amunt indicats, que* ***el partit no pot no ressentir-se dels caràcters de la situació real que el circumda.*** *Per tant, els grans partits proletaris que existeixen són necessària i declaradament oportunistes. Una tesi fonamental de l'Esquerra és que* ***el nostre partit no per això ha de renunciar a resistir, sinó que ha de sobreviure*** *i transmetre la flama al llarg de l'històric "fil del temps". (...)* (Consideracions sobre l'activitat del Partit quan la situació és històricament desfavorable, 1965).

El cicle històric de la degeneració de la III Internacional (pàg. 2)

*"****la unitat i la centralització real*** *-reivindicada per nosaltres més que per cap altre-* ***en l'acció i en la manera d'organitzar-se del Partit és el producte, el punt d'arribada, no la causa i el punt de partida, de la unitat i centralització de la doctrina, del programa i del sistema de les normes tàctiques****: inútil buscar aquelles si falten aquestes; pitjor que inútil, destructiu i mortífer. "* (La continuïtat d'acció del Partit sobre el fil de la tradició de l'Esquerra, 1966).

EL CICLE HISTÒRIC DE LA DEGENERACIÓ DE LA III INTERNACIONAL

A la línia temporal que presentem a continuació estan recollits una sèrie de **fets sintètics**, inicialment pensats per la introducció a l'estudi de les Tesis de 1920, 1922 i 1926, que constitueixen la **base per l'estudi** de la **lluita de l'Esquerra Comunista contra la degeneració de la Internacional Comunista**, així com de les causes i manifestacions externes d'aquesta degeneració.

En el curs de tan sols set anys després del seu naixement el 1919, la que hauria d'haver estat l'organització mundial del proletariat revolucionari i per un moment ho va ser, va recórrer la paràbola completa des de l'error tàctic inicial fins a una veritable **desviació tàctica** (*'front únic polític'*, 1922), **desviació tàctico-programàtica** (*'govern obrer'*, *'govern obrer i camperol'*, 1922), **desviació organitzativa** (*'bolxevització'*, 1924) per acabar en una traïció completa als principis comunistes amb la **desviació programàtica** de *'el socialisme en un sol país'* el 1926, que culmina el procés de **degeneració** de la Internacional.

Les lliçons de la lluita de l'Esquerra Comunista italiana contra aquesta degeneració són un **material indispensable per la represa del moviment revolucionari comunista** per l'abatiment del règim burgès.

El material aquí presentat és **deliberadament esquemàtic**, entre altres motius perquè **per poder entendre i retenir les lliçons de processos complexos i plens de detalls és necessari comprendre primer la coherència interna dels fets fonamentals** que determinen la resta. Només llavors, una vegada assentat un **marc mental adequat**, és possible anar incorporant a aquest esquema un major nombre de fets i detalls sense que *'els arbres impedeixin veure el bosc'*.

Finalment, l'estudi detallat dels fets esquemàticament presentats, juntament amb les explicacions proporcionades i - el més important - **l'estudi dels textos fonamentals enllaçats (veure QR d'aquesta pàgina), és una tasca a la qual els militants comunistes han de dedicar la màxima atenció**. El contingut polític programàtic i tàctic dels textos fonamentals que es van presentant al llarg de la línia temporal no és de fàcil absorció en l'actual entorn hostil absent de perspectives revolucionàries immediates. Aquests textos han de ser **objecte d'estudi permanent a nivell individual i col·lectiu**, no amb finalitats d'erudició historiogràfica sinó **per aprehendre correctament i aplicar les profundes lliçons que contenen a l'activitat militant de Partit**.

- Juliol 1914 – Inici primera guerra mundial (bancarrota de la II Internacional)
- 1917 – Revolució de febrer i octubre a Rússia
- 1917 – Intervenció militar estrangera i guerra civil a Rússia
- Març 1918 – Tractat de Brest-Litovsk
- Novembre 1918 – Alçament de Kiel
- Novembre 1918 – Fi de la primera guerra mundial
- Desembre 1918 – Fundació del Partit Comunista d'Alemanya
- Gener 1919 – Assassinat de Rosa Luxemburgo i Karl Liebknecht per part de la socialdemocràcia
- Març 1919 – I Congrés de la 3ª Internacional
- Març-agost 1919 – República Soviètica d'Hongria (la participació dels socialdemòcrates la dinamita)
- Abril 1919 – República soviètica de Baviera
- Març-abril 1920 – "putsch" de Kapp/Lüttwitz + alçament del Ruhr
- Maig 1920 – *Tesis de la Fracció Comunista Abstencionista del PSI*
- Juliol-agost 1920 – II Congrés de la 3ª Internacional → "21 condicions d'admissió"
- Agost 1920 – Derrota de l'exèrcit roig a Varsòvia
- Setembre 1920 – Ocupació de fàbriques a Itàlia
- Desembre 1920 – Fusió de l''esquerra' del USPD amb el KPD
- Gener 1921 – Fundació del Partit Comunista d'Itàlia
- Gener 1921 – 'Carta oberta' del KPD al SPD i als sindicats
- Març 1921 – Fracàs de l'acció de març a Alemanya
- Juny-juliol 1921 – III Congrés de la 3ª Internacional → **"conquesta de les masses"** (de la majoria…)
- Desembre 1921 – Resolució prèvia al I Executiu ampliat → **"front únic polític"**
- Gener 1922 – *Tesis sobre la tàctica del Partit Comunista d'Itàlia (Roma)*
- Febrer 1922 – I Executiu Ampliat
- Abril 1922 – Conferència conjunta amb la II Internacional i la II ½ Internacional
- Juny 1922 – II Executiu ampliat → **"govern obrer"**
- Octubre 1922 – Marxa sobre Roma
- Novembre 1922 – *Projecte de Tesis presentat pel PC d'Itàlia al IV Congrés*
- Novembre-desembre 1922 - IV Congrés de la 3ª Internacional → **"govern obrer i camperol"**
- Gener 1923 - Ocupació francesa del Ruhr
- Febrer 1923 – Detenció dels dirigents del PC d'Itàlia, posada a dit de Togliatti en la direcció
- Juny 1923 – "Bolxevisme nacional" a Alemanya
- Octubre 1923 – Ministres comunistes als governs de Saxònia i Turingia (i dissolució militar posterior)
- Gener 1924 – Mort de Lenin
- Juny-juliol 1924 – V Congrés de la 3ª Internacional → **"bolxevització"** + Kuomintang partit simpatitzant
- Juny 1924 – Assassinat de Matteoti i pantomima de l'Aventino
- Abril 1925 – Elecció presidencial de Hindenburg a Alemanya
- Gener 1926 – *Tesis de l'Esquerra al III Congrés del Partit Comunista d'Itàlia (Lyon)*
- Febrer 1926 – VI Executiu ampliat
- Març 1926 – Traïció de la revolució a la Xina (massacre de Shanghai i Cantó el 1927)
- Maig 1926 – Traïció de la vaga dels miners a Gran Bretanya (Comitè anglo-rus)
- Desembre 1926 – VII Executiu ampliat → **"socialisme en un sol país"**, derrota de l'oposició russa
- Octubre 1929 – Crack del 29
- 1936-1938 – Processos de Moscou
- Maig 1937 – Fets de maig durant la guerra civil espanyola
- Setembre 1939 – Inici de la segona guerra mundial
- Maig 1943 – Dissolució formal de la 3ª Internacional

La **línia temporal completa**, amb l'explicació de cada fet es pot consultar interactivament a la **web instal·lable** accedint a través del QR o de l'enllaç.

siguiendo-el-hilo-del-tiempo.web.app/?line=ic&lang=ca

La **tardana ruptura organitzativa amb l'oportunisme** i el consegüent **retard en la formació de partits comunistes** va impedir aprofitar l'incendi revolucionari en el moment oportú i va imposar un tràgic *'retard de fase'*.

Aquest **retard de fase va actuar com a catalitzador de tots els errors tàctics posteriors** i com a justificador de l'**eclecticisme tàctic** i de les **fusions organitzatives amb corrents equívoques**, motivat per l'eventual **reflux de la revolució** i **aïllament de la revolució russa** dins de la revolució mundial i, com a conseqüència, dels partits comunistes respecte a les masses obreres a Europa.

La Internacional Comunista **no va ser una organització políticament homogènia** i, malgrat les declaracions aparents, **coexistien posicions completament heterogènies i anti-marxistes** que s'amaguen darrere de les **excepcions nacionals** i els **canvis de rumb sobtats (zig-zags)** que se seguien els uns als altres.

La **falta d'homogeneïtat política** dins de la Internacional es va traduir en una **falta d'estabilitat tàctica**, en un **ambient intern de parlamentarisme i diplomàcia funcionarial** juntament amb **el seu contrapol inevitable: la 'disciplina per la disciplina' i el 'terror ideològic'** com a ciment organitzatiu.

El **transvasament erroni d'una tàctica adequada per la doble revolució a Rússia** (revolució anti-feudal en la qual s'encavalca una revolució proletària) a una situació de capitalisme madur en el que no existien les premisses per la seva aplicació, condueix al **sotmetiment dels Partits comunistes recentment creats a la política de la socialdemocràcia, a la seva confusió completa** amb els botxins de la revolució.

És crucial adonar-se de l'**extrema rapidesa** amb la que un error tàctic es consolida com a **desviació tàctica** que es projecta en una **desviació programàtica** i, per imposar-se dins de l'organització, es materialitza en una **desviació organitzativa**. Només un any i mig després del seu naixement, la Internacional inicia el camí que conduirà a la seva **completa degeneració amb tan sols 7 anys d'existència**.

Més concretament, començant per l'**error tàctic** del *'parlamentarisme revolucionari'* en el capitalisme madur i la **formulació ambigua** de la *'conquesta de la majoria'* s'inicia la davallada pel pendent de la **desviació tàctica** del *'front únic polític'* combinada amb una **desviació tàctico-organitzativa** en el sentit *federalista* (no adhesió individual sinó *'fusions amb trossos de partits'*, admissió de *'partits simpatitzants'*, ambient intern de *'maniobra parlamentària'*) per arribar a **desviacions teòrico-programàtiques** com la del *'bolxevisme nacional'* a Alemanya i la del *'govern obrer'*, culminant amb la **desviació organitzativa** de la mal anomenada *'bolxevització'* que significa la instauració de la *'disciplina per la disciplina'*, del *'terror ideològic'*, del mètode de la *'humiliació personal'* a través de les *'autocrítiques'*, fins i tot amb l'*ús de l'aparell policíac estatal'* i la *'pressió econòmica'* per ofegar les divergències internes.

La **derrota material de la revolució** a Europa, alhora **causa i producte** dels punts anteriors, va impedir reconduir les desviacions i **va tancar la revolució russa en la seva tasca de construcció del capitalisme** a Rússia.

La **contrarevolució estalinista - *'socialisme en un sol país'***, abandonament de la revolució mundial, restitució del menxevisme i liquidació física de la vella guàrdia bolxevic - és un **resultat d'aquest procés degeneratiu de la Internacional**, a cavall de la derrota material de la revolució a Europa, producte combinat de les **necessitats del desenvolupament del capitalisme a Rússia** i de la **tàctica d'aliança (*'front únic polític'*, *'govern obrer'*) amb els menxevics europeus**, amb la socialdemocràcia, agent criminal consumat de la burgesia.

La fórmula organitzativa del *'centralisme democràtic'*, característica de la III Internacional, estava oberta doncs històricament a diferents i oposats desenvolupaments: d'una banda tendia cap al **centralisme burocràtic, despòtic i estatal, i no obstant això sempre democràtic, de l'estalinisme, és a dir, de la contrarevolució**; i d'altra banda cap al **centralisme orgànic i no democràtic propi del Partit Comunista Internacional únic, purament comunista i purament marxista, basat en una sola doctrina, un sol programa i una sistematització racional de la tàctica.**

L'**oposició russa**, liquidada físicament en la culminació d'aquest procés degeneratiu, va ser **corresponsable de totes les desviacions tàctiques** que van conduir precisament a aquesta degeneració. Va ser **derrotada per la contrarevolució sense poder treure les lliçons dels seus propis errors** - o, el que és pitjor, traient-ne lliçons incorrectes - pel que no pot representar un punt de partida per la represa del moviment comunista revolucionari.

L'**oposició de tipus consellista**, es va enfrontar a la generalització mecànica a l'Europa capitalista de les lliçons tàctiques de la revolució russa, però es va equivocar profundament en la valoració del caràcter polític de la pròpia revolució russa (considerada burgesa sense més), en la **devaluació del Partit** i dels dirigents, en l'equiparació del pla sindical amb el parlamentari, recaient amb això en **posicions anarcoides incompatibles amb el marxisme**. Tampoc aquesta oposició pot representar un punt de partida per la represa del moviment comunista revolucionari.

De les corrents que es van oposar a la contrarevolució estalinista, **només l'Esquerra Comunista 'italiana' es va oposar a la degeneració de la Internacional Comunista sobre el pla del marxisme integral**, anticipant causes i conseqüències, lluitant per *una línia d'esquerra que sigui veritablement general i no ocasional* sense deixar de reivindicar en cap moment: el caràcter polític proletari de la revolució d'octubre, la necessitat del **Partit Comunista centralitzat**, la necessitat de la **Dictadura del Proletariat** dirigida per aquest Partit i de l'exercici del **Terror Roig** i la necessitat del desenvolupament d'un **treball sindical** com a element no suficient però necessari per la perspectiva revolucionària; reivindicant al mateix temps la necessitat d'un **programa tàctic vinculant per tota l'organització (centre i perifèria)**, la més **completa homogeneïtat política** com a úniques bases d'un veritable **centralisme orgànic** que permeti **superar l'engany organitzatiu democràtic**: *"la unitat i la centralització real -reivindicada per nosaltres més que per cap altre- en l'acció i en la manera d'organitzar-se del Partit és el producte, el punt d'arribada, no la causa i el punt de partida, de la unitat i centralització de la doctrina, del programa i del sistema de les normes tàctiques: inútil buscar aquelles si falten aquestes; pitjor que inútil, destructiu i mortífer."* (La continuïtat d'acció del Partit sobre el fil de la tradició de l'Esquerra, 1966).

Com desembolicar la maranya

Per aquest treball partirem de l'article publicat per l'organització espontaneista Grup Barbaria i que titulen "Catàstrofe capitalista i teoria revolucionària".

Aquest article diu tenir com a objecte *"explicitar l'esquema general que presideix la nostra* [del Grup Barbaria] *concepció del procés revolucionari i que està germinant ja a partir de les contradiccions del capitalisme"* i, per a això, es basa *"en allò desenvolupat per un important text de l'esquerra italiana de 1951, Teoria i acció en la doctrina marxista".*

La conclusió de l'article del Grup Barbaria, suposadament derivada del text de Partit de 1951, és que no és possible l'existència actual d'un Partit formal ni tampoc la intervenció dels comunistes en els organismes de lluita immediata (sindicat de classe):

- *"I no té sentit que com a revolucionaris i comunistes, ens donem permanentment cops de cap contra la paret del capital."* (Grup Barbaria).
- *"D'aquí l'absurd de proclamar-se partit formal sense un moviment del proletariat per constituir-se com a classe per si."* (Grup Barbaria).
- *"El que sí que ens sembla decisiu és la crítica a la idea que en tot temps i moment és possible ser un factor actiu per transformar la Història, ja sigui als organismes intermedis que es troben sotmesos a la lògica del capital (com els sindicats o els aparells que participen a la disputa electoral), ja sigui amb l'intent de crear-los ex novo a través de l'impuls de minories organitzades. Són un esforç vacu, digne de Sísif."* (Grup Barbaria).

Posicions trillades i refutades fa temps

Les conclusions del Grup Barbaria són l'enèsima formulació de posicions que el marxisme ha refutat des dels seus inicis i per sempre. Són les posicions de l'anarquisme: negació de l'acció sindical i equiparació d'aquesta al parlamentarisme, negació de la funció del Partit, etc.

Francament, si de vegades és útil exposar els errors que contenen aquestes posicions, trobaríem per fer-ho altres fonts que les exposen d'una manera més genuïna i coherent. Però hi ha un motiu que ens mou a seguir amb aquesta anàlisi.

En què consisteix l'oportunisme del Grup Barbaria?

El motiu és la tergiversació que fa aquest grup de les posicions sostingudes per l'Esquerra Comunista "italiana" en defensa del marxisme; defensa que va portar amb completa continuïtat i coherència en tot el cicle com a fracció dins del Partit Socialista Italià, com a direcció del PC d'Itàlia i després com a majoria a l'oposició, després com a Partit Comunista Internacionalista i com a Partit Comunista Internacional. És d'una magnitud tan elevada la tergiversació i d'altra banda tan recurrent, que val la pena aturar-nos a analitzar-la.

El Partit va conèixer uns altres "barbaristes" precisament al període en el qual es va escriure Teoria i acció en la doctrina marxista. Tot i el diferent matís en el nom, veurem que tractem amb la mateixa substància de fons. A la refutació dels "barbaristes" d'ahir el Partit va dedicar el 1953 la sèrie de textos: *"La batracomiomàquia"*, *"Grallat de la praxis"* i *"Dansa de fantotxes: de la consciència a la cultura"*.

Com ja vam dir llavors: *"És clar que no valdria la pena seguir aquests capsigranys, si no es fessin acompanyar amb la pretensió de ser l'últim desenvolupament i expressió moderna del marxisme; i, encara més, de ser la presentació del marxisme, de la qual hauria de partir la represa contra les degeneracions, induïdes al moviment mundial pel predomini, fins i tot fora de les seves fronteres, de la burocràcia moscovita d'Estat i de partit. És més greu encara quan coses d'aquest gènere, i fins i tot amb major confusió de termes i de tesis, són llançades per pretesos seguidors i continuadors coherents de les oposicions d'esquerra, que fa 30 anys van decidir combatre contra els primers símptomes de l'oportunisme estalinista."* (Grallat de la praxis, 1953).

Teoria i acció en la doctrina marxista (1951)

El Partit, llavors anomenat Partit Comunista Internacionalista, va mantenir una reunió general a Roma l'1 d'abril de 1951. El contingut d'aquesta reunió es va publicar al Butlletí Intern, nº1, el 10 de setembre de 1951 amb el títol "Teoria i acció en la doctrina marxista" consistent en dues parts "I- La inversió de la praxi en la Teoria marxista" i "II- Partit revolucionari i acció econòmica".

D'aquest senzill fet material, sense necessitat ni tan sols de començar a llegir, es desprèn de manera evident que els companys que van realitzar aquestes reunions, que van escriure, van publicar i van difondre aquest text formaven part d'un Partit formal i que de cap de les maneres era la seva intenció, ni la seva posició, ni la seva pràctica sostenir que no havia d'existir el Partit formal, fins i tot en un moment de màxima depressió com ho era l'any 1951.

A partir d'aquí, li hauria de fer vergonya a qualsevol que intentés balbotejar una paraula més tractant de derivar del contingut d'aquest text – o de qualsevol altre text del Partit – la impossibilitat de l'existència del Partit formal fins i tot en moments de domini complet de la contrarevolució.

Trencar l'anonimat, senyal d'oportunisme

Aquest text del que venim parlant es troba publicat a la pàgina del Grup Barbaria amb el següent títol: *"Amadeo Bordiga: teoria i acció en la doctrina marxista"* a l'apartat de textos l'autoria dels quals se li atribueix. No és l'únic text de Partit que sofreix a la pàgina web del Grup Barbaria i en els seus articles aquesta personificació amb nom i cognom.

Aquesta mateixa mania de publicar els textos de Partit amb nom i cognom d'autor la comparteix el Grup Barbaria – i no és casualitat – amb el centre degenerat de l'antic partit que els va publicar a través de l'editorial Iskra i que va arribar a participar a l'aberrant Fundació Amadeo Bordiga.

Amb quin dret i intenció publica el Grup Barbaria aquest text de Partit posant-li nom i cognom d'autor?

Si els companys que van publicar el text original l'haguessin considerat producte d'un autor individual, si haguessin considerat convenient publicar-lo signat, si haguessin volgut que es republiqués associant-lo a un nom i cognom, ho haguessin fet ells des del principi. Però no ho van fer. En contra del que li hagués agradat i li convé al Grup Barbaria, no només aquest informe sinó tots els que el van seguir van aparèixer de manera anònima, **no com documents de persones sinó com textos de Partit.**

Per què personifica el Grup Barbaria els textos?

La resposta és senzilla. Per poder tergiversar el contingut dels textos i tractar de fer-los dir tot el contrari del que defensaven els companys que els van escriure i publicar, necessita esqueixar els textos del seu context, **degradar-los de textos de Partit a documents de persona.**

Com si no podria el Grup Barbaria sostenir la seva posició anti-Partit sobre la base d'aquests textos… de Partit?

A tall d'exemple, el Grup Barbaria afirma: *"En el fons, com va desenvolupar àmpliament Bordiga durant els anys 50 i 60 del segle XX, aquesta contradicció entre forces productives i relacions socials de producció el que expressa és un xoc entre dos modes de producció: un que perd cada vegada més energia social, el capitalisme, i un altre que avança en la dissolució del vell, el comunisme."* (Grup Barbaria). A veure on troben els nostres "barbaristes" algun text dels anys 50 i 60 del S. XX signat per Bordiga! Aquí la personificació els serveix per introduir una variant de la teoria de la decadència i d'un gradualisme reformista digne de Gramsci… justament la posició que el text Teoria i acció en la doctrina marxista demoleix sense pietat (veure més endavant punt 1r al Sumari)!

La iconificació de dirigents del marxisme no és un fenomen nou sinó una característica habitual de l'oportunisme. Lenin ho explica bé a l'inici de "L'Estat i la revolució": *"Ocorre avui amb la doctrina de Marx el que sovint ha passat a la història repetides vegades amb les doctrines dels pensadors revolucionaris i dels caps de les classes oprimides en la seva lluita per l'alliberament. En vida dels grans revolucionaris, les classes opressores els sotmeten a constants persecucions, acullen les seves doctrines amb la ràbia més salvatge, amb l'odi més furiós, amb la campanya més desenfrenada de mentides i calúmnies. Després de la seva mort, s'intenta convertir-los en icones inofensives, canonitzar-los, per dir-ho així, envoltar els seus noms d'una certa aurèola de glòria per "consolar" i enganyar les classes oprimides, castrant el contingut de la seva doctrina revolucionària, escantellant el seu tall revolucionari, envilint-la. (…) Tots els socialxovinistes són avui – bromes a part! – "marxistes". (…)*

Davant d'aquesta situació, davant la inaudita difusió de les tergiversacions del marxisme, la nostra missió consisteix, abans de res, en restaurar la veritable doctrina de Marx sobre l'Estat." (L'Estat i la Revolució, Lenin, 1917).

Un representant de l'Esquerra Comunista italiana va haver de prevenir que Lenin no escaparia a la mateixa sort: *"Al principi de l'Estat i la Revolució Lenin mateix diu que és fatal que els grans pioners revolucionaris siguin falsificats: com ha passat amb Marx i amb els seus millors seguidors. Escaparà Lenin mateix a aquesta sort? Certament no (…)."* (Lenin en el camí de la revolució, Prometeu, 1924).

El mateix militant va ser objecte del mètode de la personalització de les posicions col·lectives i impersonals que defensava, en aquesta ocasió per part de Bujarin, a l'última intervenció al si de l'Executiu Ampliat de la Internacional: *"Es complau un a repetir: «El sistema de Bordiga, la teoria de Bordiga, la metafísica de Bordiga», i es pretén que jo estic completament sol, que jo no exposo aquí més que les meves pròpies idees i la meva crítica personal.* ***Es vol presentar la meva posició com si fos estrictament personal****. (…) jo represento aquí les posicions defensades per un grup al si del moviment comunista (…)* ***No són, doncs, idees exclusivament personals les que jo defenso aquí, sinó les de tot un grup."*** (Intervenció al VI Executiu Ampliat, 1926).

El mateix company va escriure en una carta el 1964: *"Així que* ***ja n'hi ha prou de noms i mites fets de noms****. És doncs lamentable que els companys no estiguin educats per entendre que* ***no és un argument decent el que diu: 'Amadeo pensa així'."*** (carta del 25 de novembre de 1964).

I aquest mateix company, com a militant anònim del Partit, va poder participar en l'advertència continguda a les Tesis de Milà (1966) de la tendència existent dins del Partit a reproduir el mateix mecanisme: *"6.- Un altre aspecte regular i constant del fenomen oportunista, com es va generar a la II Internacional i com avui triomfa després de la ruïna encara pitjor de la III, és el* ***d'unir la pitjor degeneració dels principis del partit a una ostentada admiració pels textos clàssics, pel dictat i l'obra de grans mestres i de grans dirigents. Constant característica de la hipocresia del petit burgès*** *és l'aplaudiment servil a la potència del cabdill victoriós, a la grandesa dels textos d'il·lustres autors, a l'eloqüència de l'orador fecund, després que en l'aplicació es descendeix a les més menyspreables i a les més contradictòries degeneracions. Per això,* ***per res val un cos de tesis si els que les acullen amb entusiasme de tipus literari no aconsegueixen després en l'acció pràctica entendre l'esperit i respectar-lo, i volen emmascarar la transgressió amb una més accentuada, però platònica adhesió a textos teòrics****."*

Les Tesis de Milà (1966) finalitzen amb aquest passatge lapidari: *"L'esforç actual del nostre partit en la seva difícil tasca és el* ***d'alliberar-se per sempre de l'impuls traïdor que semblava emanar d'homes il·lustres, i de la funció menyspreable de fabricar, per aconseguir els seus objectius i les seves victòries, una estúpida notorietat i publicitat per altres noms personals****. Al partit no li han de faltar en cap dels seus meandres la decisió i el coratge de combatre per un resultat similar, veritable anticipació de la història i de la societat de demà".*

També el tancament de les Consideracions de 1965 és clar sobre aquest tema: *"La transmissió d'aquesta tradició no deformada, amb* ***els esforços per fer real una nova organització de partit internacional sense pauses històriques****, organitzativament no es pot basar en l'elecció d'homes molt qualificats o molt informats de la doctrina històrica, sinó que orgànicament no pot més que utilitzar de la manera més fidel la línia entre l'acció de grup amb la qual ella es manifestava fa 40 anys, i la línia actual. El nou moviment no pot esperar superhomes ni tenir El Messies, sinó que cal que es basi sobre el revifar-se de quant pugui haver estat conservat a través de llarg temps, i la conservació no pot limitar-se a l'ensenyament de tesis i a la cerca de documents, sinó que se serveix fins i tot d'utensilis vius que formin una vella guàrdia i que confiïn en donar una consigna incorrupta i potent a una jove guàrdia. Aquesta es llança cap a noves revolucions, que potser no han d'esperar més d'un decenni des d'ara per l'acció en el pla de l'escena històrica;* ***no interessant-los per res al partit i a la revolució els noms dels uns ni dels altres****."*

Pot algú, actuant honestament, publicar Teoria i acció en la doctrina marxista (1951) o qualsevol altre text del Partit aparegut anònimament, associant-li el nom i cognoms del seu suposat autor?

Les Consideracions i Tesis de 1965 i 1966

Les Consideracions i Tesis de 1965 i 1966 contenen el balanç i, al mateix temps, l'antídot contra la degeneració que es va desenvolupar posteriorment dins del Partit, com a efecte del pes prolongat de la contrarevolució.

Al Partit li va faltar als anys posteriors l'energia per aplicar-les. Tindrem ocasió d'aprofundir en aquest procés quan ens ocupem dels qui ens etiqueten simultàniament com a "sindicalistes" i "genèricament teoricistes", curiosa combinació que posa en evidència l'etiquetador i delata la seva posició real de llavors i de sempre: abandonament del treball sindical, activisme interclassista i revisió de les posicions fonamentals del

Partit.

Les Consideracions i Tesis de 1965 i 1966 es dirigeixen simultàniament contra la corrent activista que volia reintroduir el centralisme democràtic al Partit, així com la tendència místico-humanistoide-espontaneista que també va deixar el Partit després de la seva publicació per fundar la revista "Invariance".

Aquesta segona tendència es pot observar en alguns articles apareguts al diari del Partit d'aquell moment (il Programma comunista) com són "La Pena de Mort", "La dissolució de la moral sexual burgesa…" i "Origen i funció de la forma Partit". És impossible no veure el contingut moralista, místic, humanistoide i espontaneista d'aquests articles que es manifesta de vegades obertament, de vegades s'amaga una mica i treu només el cap i altres vegades es manté ajupit entre línies i ambigüitats. És igualment impossible no veure a les Consideracions i Tesis de 1965 i 1966 una refutació precisa i fins i tot literal de les posicions místico-humanistoides-espontaneistes d'aquella corrent, la qual cosa coincideix en el temps amb l'abandonament material del Partit per part dels integrants d'aquest.

Tenacitat i ressurgència del proudhonisme

Ens detenim en tot això perquè precisament aquesta corrent místico-humanistoide-espontaneista i el seu principal representant (Jacques Camatte) són la veritable font teòrica del Grup Barbaria i, com aquesta corrent, han de recórrer a tota mena de ressorts i retorsions per encobrir que les seves posicions són frontalment contràries a la dels textos de Partit en els quals intenten pescar.

Com els actuals espontaneistes del Grup Barbaria que veuen l'inici d'un procés revolucionari en les mal anomenades "primaveres àrabs" o al 15-M espanyol (!) i als moviments de la petita-burgesia a tot arreu, també aquesta corrent espontaneista va veure al maig del '68 la *"obertura d'una nova fase revolucionària"*, *"l'emergència del comunisme"*, un *"rebuig total a la societat del capital, l'apel·lació a una afirmació dels homes, un llançament cap a un altre tipus de societat"* i va imputar-li al Partit i, com no, al company Bordiga, no haver reconegut l'emergència de la revolució. Quaranta anys més tard, és clara quina valoració era la correcta, sense que això sigui suficient perquè els nostres espontaneistes deixin de veure revolucions emergents a cada bombolleig de l'aigua bullint de la petita burgesia.

Aquesta mística humanistoide es condensa en l'explicació metafísica que dóna el Grup Barbaria de si mateix: *"Cada vegada que les classes explotades s'han aixecat al llarg de la història, han portat amb si la mateixa barbàrie, la mateixa* (sic) *comunitat humana contra l'explotació. Barbaria és un lloc a la memòria* (sic). *És allà on es guarda la història mil·lenària de la nostra classe* (sic), *des de les comunitats primitives fins a la comunitat humana mundial."* (Qui som?, Grup Barbaria).

És una part integrant vital de la nostra posició com a Partit el rebuig a la integració en la present societat capitalista en putrefacció però el Partit no ha dit mai que la classe proletària fos "mil·lenària" ni que totes les classes revolucionàries precedents plantegessin "la mateixa comunitat humana": només amb el capitalisme i naixement del proletariat modern neix una classe la missió històrica de la qual és l'abolició de totes les classes, culminant un arc mil·lenari que va del comunisme primitiu al comunisme superior. Qui parla d'un "proletariat mil·lenari" és un humanista moralista que camufla la seva essència sota l'embolcall de la paraula "proletariat" que a la seva boca significa qualsevol classe oprimida de la història, incloent la burgesia i petita burgesia revolucionàries contra el feudalisme.

La posició dels "barbaristes" d'avui és la mateixa que la que tenien els d'ahir: la del **proudhonisme**. El Partit pot donar-los la mateixa resposta: *"Tota la concepció de les lluites de classe la redueixen a una batalla ininterrompuda contra un enemic únic: l'explotació. El monstre sempre és ella, les víctimes en revolta canvien: esclaus, serfs, assalariats, etc. Aquí estem en plena Philosophie de la misére a la Proudhon. Porqueria enterrada el 1847, una cosa insospitable el 1848."* (La batracomiomàquia, 1953).

No es tracta d'una llicència en la seva presentació: *"és un camí que va començar des que el primer ésser humà es va aixecar contra el poder i l'explotació"* (França, Grècia, Regne unit… proletaris de tot el món cremem el capitalisme!, Grup Barbaria). Per mitjà d'aquesta difuminació completa dels caràcters del proletariat, que abasta tot el que es vulgui i més, s'arriba impol·lut al més **bast interclassisme**: *"totes aquestes revoltes i lluites puguin arribar a mirar-se als ulls, com part d'un mateix projecte, d'una mateixa necessitat humana (…) totes les lluites fan part de la mateixa lluita i totes són necessàries per continuar lluitant"* (França, Grècia, Regne unit… proletaris de tot el món cremem el capitalisme!, Grup Barbaria).

És clar que, per a aquest plantejament humanista, moralista i interclassista en què "totes les lluites" i "totes les revoltes", independentment de la classe que les porti endavant i dels interessos de classe que es defensin, són "humanes" i formen part de la mateixa lluita fa mil·lennis com avui, el Partit Comunista és una cosa molt incòmoda i millor que no existeixi.

Tampoc són conclusions noves: *"Està provat que recorren la via històrica a reculons, pel fet que si divergeixen sobre la data de mort del 'partit' (que els provoca horror, en tant que hi ha, segons diuen ells, Caps i Dirigents), tots estan d'acord amb la tesi que el partit va sent progressivament cada vegada menys necessari a la classe.* ***En substància són gent que, quan se'ls grata, revela el seu idealisme, moralisme, individualisme i santedat de la persona,*** *i tot el que han comprès del tema rus és que una banda deshonesta i assedegada de domini i de luxe li ha fet la traveta al proletariat, amb l'objectiu d'insinuar-li que tenia necessitat d'aquests* ***dos sinistres instruments: un govern i un partit polític, per afegiment centralitzats, i que han sufocat l'autonomia, obsessió suprema de qualsevol que ha crescut en la crassa mentalitat burgesa*** *sobreviscuda sota les actituds buides de refractari... existencial.*

Perquè la tesi exacta és precisament l'oposada: ***La classe obrera, cada vegada més, en el seu llarg curs històric cap a la revolució, té necessitat del seu partit polític!"*** (Grallat de la praxis, 1953).

El Sumari de la reunió de Roma, abril de 1951

Hi ha una altra característica curiosa de la manera de publicar el text per part del Grup Barbaria. Es tracta en realitat d'un *collage* de la publicació original. Així, els punts del Sumari, de l'Informe (*"relazione"* en italià, traduït erròniament com a "relació") i de l'Apèndix apareixen reordenats.

Si, en lloc d'escampar els punts que l'integren, el Sumari es publica íntegre i ordenat (com va ser publicat l'any 1953 a l'opuscle "Sul Filo del Tempo" al costat de textos fonamentals com "El cadàver encara camina"), aquest Sumari refuta per si sol les conclusions que intenta treure del nostre text fonamental el Grup Barbaria. Reproduïm a continuació el text del Sumari, ressaltant en negreta els principals punts objecte de tergiversació

per part de l'espontaneisme antisindical:

"1. Contra la situació de desgavell en què es troben la ideologia, l'organització i l'acció revolucionària, ***és un fals remei comptar amb una inevitable i gradual decadència del capitalisme*** *que ja s'hauria iniciat i al fons de la qual estaria esperant la revolució proletària.* ***La corba del capitalisme no té ramal descendent.***

2. La segona crisi històrica i internacional oportunista, amb l'esfondrament de la Tercera Internacional, deriva de l'intermedisme, concepció que pretenia col·locar objectius polítics generals transitoris entre la dictadura burgesa i la dictadura proletària. ***És una posició errònia aquella que per evitar l'intermedisme renuncia a les reivindicacions econòmiques particulars dels grups proletaris.***

3. La justa praxi marxista afirma que la consciència de l'individu, i fins i tot la de la massa, segueix a l'acció, i que l'acció segueix a l'impuls de l'interès econòmic. ***Només al partit de classe la consciència i en certes fases la decisió de l'acció precedeix al xoc de classe. Però una possibilitat com aquesta és inseparable orgànicament del joc molecular dels impulsos físics i econòmics inicials.***

4. Segons totes les tradicions del marxisme i de l'Esquerra italiana i internacional, ***el treball i la lluita en el si de les associacions proletàries és una de les condicions indispensables per l'èxit de la lluita revolucionària****, al costat de la pressió de les forces productives contra les relacions de producció, i a la* ***correcta continuïtat teòrica, organitzativa i tàctica del partit polític****.*

5. A les diverses fases de la trajectòria burgesa (revolucionària, reformista, contrarevolucionària), la dinàmica de l'acció sindical va sofrir profunds canvis (interdicció, tolerància, submissió); però ***això no treu que sigui orgànicament indispensable tenir entre la massa dels proletaris i la minoria enquadrada al partit un altre estrat d'organitzacions que siguin políticament neutres per principi, però constitucionalment accessibles només als obrers, i que organismes d'aquest tipus han de ressorgir en la fase en què la revolució s'apropa."***

El Sumari és suficient per deixar assentat que **el treball i la lluita al si de les associacions econòmiques proletàries** (sindicats de classe) és una de les condicions indispensables per l'èxit de la lluita revolucionària, juntament amb la **pressió de les forces productives** contra les relacions de producció i la **correcta continuïtat teòrica, organitzativa i tàctica del… Partit**. Aquesta continuïtat requereix l'existència d'aquest organisme, del Partit formal, molt abans del moment en què es produeix la polarització de les classes en lluita. La seva existència és, en realitat i segons el text, una condició d'aquesta polarització.

Aquestes són les mateixes posicions que ha defensat sempre, amb completa continuïtat, la nostra corrent: *"Abans de res, és evident que* ***el proletariat no estaria madur per afrontar els dificilíssims problemes del període de la seva dictadura, si l'òrgan indispensable per resoldre'ls, el partit, no hagués començat des de molt abans*** *a constituir el cos de les seves doctrines i de les seves experiències. (…)*

El moviment comunista internacional ha d'estar compost *no només pels que estan fermament convençuts de la necessitat de la revolució, que estan disposats a lluitar per ella a costa de qualsevol sacrifici, sinó també* ***pels que estan decidits a moure's sobre el terreny revolucionari fins i tot si les dificultats de la lluita indicaran que la meta és més abrupta i menys pròxima.***

En el moment de la crisi revolucionària aguda, obrant sobre la sòlida base de la nostra organització internacional, ***polaritzarem*** *entorn nostre als elements que avui estan encara indecisos, i prevaldrem sobre els partits socialdemòcrates de tots els matisos.*

Si les possibilitats revolucionàries seran menys immediates, no correrem ni per un instant el risc de deixar-nos distreure d'anar teixint la nostra xarxa de preparació*, i de replegar-nos cap a la solució d'altres problemes contingents, amb la qual cosa la burgesia sola trauria profit."* (Partit i acció de classe, 1921).

També del Sumari es desprèn que, malgrat la dinàmica d'integració de l'aparell sindical a les xarxes de l'Estat burgès, organismes d'aquest gènere (sindicats de classe no integrats a l'Estat) han de ressorgir en la fase d'aproximació a la revolució.

El Sumari resol el sil·logisme absurd en el qual s'embolica el Grup Barbaria per justificar la seva posició anti-Partit: la lluita de classe no és possible sense el Partit però el Partit només pot emergir de la lluita de classe. El fals dilema es resol per si sol amb l'afirmació: ***"Només al Partit la consciència i – en certes fases – la decisió de l'acció precedeix al xoc de classe****. Però tal possibilitat és inseparable orgànicament del joc molecular dels impulsos físics i econòmics inicials".*

En la seva lectura oportunista d'aquest paràgraf, el Grup Barbaria (com fa també N+1, la seva altra font d'inspiració a més de J. Camatte) dedueix que el partit només pot existir en aquests moments (o fases) en els quals la decisió de l'acció precedeix al xoc de classe. Això quan no afirmen directament que *"la voluntat i la consciència mai poden precedir a l'acció"* (Grup Barbaria), és a dir, la negació sense més de la inversió de la praxi i de la funció mateixa del Partit.

Però ni una cosa ni l'altra és el que diu aquest text fonamental de Partit, escrit justament en un moment en el qual el xoc de classe brillava per la seva absència. El text reivindica que **només al Partit** (com a òrgan impersonal i col·lectiu) la consciència és el punt de partida. El text afegeix que, en certes fases, la decisió de l'acció del Partit precedeix i influeix al xoc de classe. Es tracta dels moments d'efervescència revolucionària en els quals el Partit pot dirigir el moviment per la senda de l'acció revolucionària. Aquests moments no vénen determinats per la voluntat d'individus ni d'organitzacions sinó pel joc molecular dels impulsos físics i econòmics inicials. És fonamental observar que aquesta locució *"i – en certes fases –"* s'afegeix a aquesta segona consideració i no a la primera. No tindria sentit aquesta precisió respecte a la segona si ambdues estiguessin al mateix pla.

La solució a l'enigma indesxifrable pel Grup Barbaria és evident per qui no estigui carregat de prejudicis espontaneistes. Són condicions indispensables per l'èxit de la lluita revolucionària: 1) el **treball i la lluita al si de les associacions econòmiques proletàries** (sindicats de classe), 2) **la pressió de les forces productives** contra les relacions de producció i 3) la correcta **continuïtat teòrica, organitzativa i tàctica del Partit**. Si falta una d'elles, no és viable l'èxit revolucionari.

Aquest Partit ha de portar endavant una correcta continuïtat teòrica, organitzativa i tàctica, així com un treball i lluita al si de les associacions econòmiques proletàries. Ara bé, fins aquí tenim dues de les tres condicions i aquestes dues per si soles no determinen una situació revolucionària. Falta la tercera. Només

quan concorren les tres condicions tenim una situació revolucionària i la decisió de l'acció del Partit comporta i dirigeix el xoc de classe revolucionari.

Si falten les dues primeres condicions i només es dóna la tercera, no tenim una situació revolucionària i l'experiència de nombrosos fracassos ensenya que arribat el moment és tard per improvisar aquestes dues condicions perquè **continuïtat** i **treball** es corresponen a processos no accidentals o esporàdics sinó a processos de **preparació** que han d'antecedir a la situació en la qual els resultats han de posar-se en acció amb potencial històric multiplicat.

Les Tesis de Lyon (1926)

El contingut de "Teoria i acció en la doctrina marxista" recull sintèticament el contingut de les posicions defensades per l'Esquerra en la seva lluita contra la degeneració de la Internacional.

Rellegim dos passatges importants de les Tesis de Lyon de 1926, les quals no només *"són un punt d'arribada, si són observades sobre el fons dels sis anys d'història viscuda (ja que els successius van ser anys de mort) per la III Internacional:* ***són un punt de partida*** *si són observades a la llum de la nostra existència independent de corrent primer i de partit després, però sobretot a la llum de les perspectives futures del moviment revolucionari proletari"* (La continuïtat d'acció del partit sobre el fil de la tradició de l'Esquerra, reunió de Milà 24-25 de desembre de 1966).

El primer passatge estableix que: *"L'activitat del partit no pot ni ha de limitar-se només a la conservació de la puresa dels principis teòrics i de la puresa del complex organitzatiu, o bé només a l'assoliment costi el que costi d'èxits immediats i de popularitat numèrica. Ella* ***ha d'englobar SEMPRE i en totes les situacions*** *els tres punts següents:*

a) la defensa i precisió, en relació amb els nous grups de fets que es presenten, dels postulats, programàtics fonamentals, és a dir, de la consciència teòrica del moviment de la classe obrera;

*b) l'****assegurament de la continuïtat del complex organitzatiu del partit i de la seva eficiència****, i la seva defensa contra les infeccions d'influències estranyes i oposades a l'interès revolucionari del proletariat;*

c) la ***participació activa en totes les lluites de la classe obrera, fins i tot a les suscitades per interessos parcials i limitats, per encoratjar el seu desenvolupament, però aportant-los constantment el factor de l'enllaç amb els objectius revolucionaris finals*** *i presentant les conquestes de la lluita de classe com a vies d'accés a les indispensables lluites futures, denunciant el perill d'acomodar-se amb les realitzacions parcials, considerades com a punts d'arribada, i de sacrificar-los les condicions de l'activitat i combativitat classista del proletariat, com ara l'autonomia i independència de la seva ideologia i de les seves organitzacions, al primer rang de les quals està el partit.*

*L'****objectiu suprem d'aquesta complexa activitat del Partit és PREPARAR les condicions subjectives de la preparació del proletariat per posar-lo en condicions d'aprofitar les possibilitats revolucionàries objectives que presentarà la història, en quant aquestes es manifestin****, de manera que surti vencedor de la lluita, i no vençut."* (Tesis de Lyon, I-Qüestions Generals, 3.- Acció i tàctica del Partit, 1926).

El segon passatge estableix: ***"Hi ha situacions que, com a conseqüència de les relacions de força, són objectivament desfavorables*** *per la revolució (encara que puguin estar-ne menys allunyades que altres en el temps, ja que l'evolució històrica -tal com l'ensenya el marxisme- presenta velocitats molt diferents) en les quals voler ser costi el que costi partits de masses i de majoria, el voler tenir costi el que costi una influència política predominant, no es pot aconseguir més que renunciant als principis i als mètodes comunistes, i fent una política socialdemòcrata i petit-burgesa.*

Cal dir ben alt que, en certes situacions, passades, presents i futures, el proletariat ha estat, està i estarà en la seva majoria, necessàriament, sobre una posició no revolucionària, d'inèrcia i de col·laboració amb l'enemic segons els casos: però que, malgrat tot, ***el proletariat continua sent sempre i per tot arreu la classe potencialment revolucionària i dipositària de la revenja de la revolució, mentre existeixi al seu si el partit comunista que, sense renunciar mai a totes les possibilitats d'afirmar-se i de manifestar-se de manera coherent, sap evitar les vies que apareixen més fàcils a l'efecte d'una popularitat immediata, però que el desviarien, al partit, de la seva tasca i privarien al proletariat del punt de suport indispensable de la seva represa."*** (Tesis de Lyon, I-Qüestions Generals, 3.- Acció i tàctica del Partit, 1926).

La lliçó és profunda i té abast històric, però és senzilla de comprendre per qui no estigui imbuït de prejudicis espontaneistes: 1) hi ha situacions desfavorables en les quals el Partit no pot tenir una influència de masses sense renunciar a ser aquest Partit; 2) en aquestes situacions, la massa del proletariat pot estar en una posició no només no revolucionària sinó d'inèrcia i col·laboració amb la classe dominant; 3) però hi ha un element l'existència del qual és el punt de suport indispensable de la represa de la lluita de classe del proletariat: el Partit Comunista; 4) aquest Partit no ha de renunciar mai a totes les possibilitats d'afirmar-se de manera coherent però ha d'evitar les vies més fàcils que el desfigurarien com a tal.

Si l'existència del Partit és un suport indispensable per la represa de la lluita de classe, és clar que **ha de preexistir a aquesta represa**, és un ingredient necessari d'aquesta. I és també clar que no és un Partit guardat en formol sinó un que no renuncia a totes les possibilitats d'afirmar-se de manera coherent, encara que això sigui possible només de manera limitada. Una altra cosa és que el seu creixement i capacitat d'influenciar la situació en un sentit revolucionari estigui indissolublement lligat al propi desenvolupament d'aquesta lluita i a les condicions materials, a la pressió de les forces productives.

Com a part de la lluita contra la degeneració de la Internacional, la nostra corrent va combatre precisament la posició que per la formació de partits comunistes fos necessària una situació de crisi progressiva del capitalisme:

"És clar que si ***el nostre partit és un factor dels esdeveniments, no obstant això, és al mateix temps el seu producte****. Fins i tot si aconseguim tenir un veritable partit revolucionari: En quin sentit es reflecteixen els esdeveniments en aquest partit? En el sentit que* ***creix el número dels nostres partidaris i la nostra influència sobre les masses s'acreix quan la crisi del capitalisme genera una situació favorable. Si en un moment donat, la conjuntura se'ns torna desfavorable, és possible que les nostres forces baixin quantitativament, però nosaltres no hem de permetre que la nostra ideologia acusi l'efecte****, i no són només la nostra tradició i la nostra organització les que han de romandre intactes, sinó també la línia política.* ***Si creiem que, per preparar els partits per***

la seva tasca revolucionària, cal recolzar-se en una situació de crisi progressiva del capitalisme, ens creem un esquema de perspectives completament equivocades*, ja que, llavors estimem que és necessari, per la consolidació del nostre partit,* ***un període de crisi capitalista llarg i progressiu: però quan haguem arribat fins allà, la situació econòmica haurà de fer-nos el favor de continuar sent revolucionària durant algun temps encara per permetre'ns passar a l'acció****. Si la crisi s'accentua després d'un període de conjuntura incerta, serem incapaços d'explotar-la. Perquè els nostres partits, a conseqüència de la nostra manera equívoca de veure les coses, es trobaran submergits inevitablement en el desconcert, en la confusió i la impotència."* (Intervenció al VI Executiu ampliat, 1926).

En definitiva, si algú ha llegit Partit i classe (1921), Partit i acció de classe (1921), les Tesis de Roma de 1922 o les Tesis de Lyon de 1926 i ha arribat a la conclusió que aquests textos de Partit defensen la inexistència del Partit formal en situacions històricament desfavorables, té un seriós problema de comprensió lectora o és un falsificador intencionat del seu contingut.

Tesis característiques (1951)

Al desembre del mateix any en què es va publicar "Teoria i acció en la doctrina marxista", es va mantenir la reunió general a Florència el contingut de la qual es va publicar posteriorment amb el títol Tesis Característiques. Com el seu nom indica, aquestes Tesis són fonamentals i característiques de la nostra corrent, del Partit.

Reproduïm aquí una succinta selecció de la part relacionada amb la possibilitat o no de l'existència del Partit formal als períodes de màxima depressió, desfavorables i de passivitat de la classe obrera, d'una banda, i de la intervenció del Partit als òrgans de lluita immediata per l'altra:

"I.6.- (…) Mentre considera al sindicat òrgan per si sol insuficient per la revolució, el marxisme el considera, però, un òrgan ***INDISPENSABLE*** *per la mobilització de la classe en el pla polític i revolucionari, realitzada amb la presència i la penetració del partit comunista a les organitzacions econòmiques de classe. En les difícils fases que presenta la formació de les associacions econòmiques, es consideren com prestant-se a la tasca del partit les associacions que comprenen només proletaris i a les quals aquests s'adhereixen espontàniament, però sense l'obligació de professar opinions polítiques, religioses i socials donades. Aquest caràcter es perd a les associacions confessionals i d'afiliació obligatòria, o a les que s'han tornat part integrant de l'Estat.*

I.7.- El partit no adopta mai el mètode de formar organitzacions econòmiques parcials que comprenen només treballadors que accepten els principis i la direcció del partit comunista. (…) És tasca del partit, ***en els períodes desfavorables*** *i de passivitat de la classe proletària,* ***preveure les formes i encoratjar l'aparició de les organitzacions amb objectius econòmics per la lluita immediata****, les quals podran fins i tot assumir aspectes totalment nous en el futur, després dels tipus ben coneguts de corporació, sindicat d'indústria, consell d'empresa, etc.* ***El partit encoratja sempre*** *les formes d'organització que faciliten el contacte i l'acció comuna entre els treballadors de diverses localitats i de diferents professions, rebutjant les formes tancades. (…)*

IV.4.- Avui, ***en la plenitud de la depressió, malgrat restringir-se molt les possibilitats d'acció, el partit, seguint la tradició revolucionària, no pretén no obstant això trencar la línia històrica de la preparació d'una futura represa a gran escala del moviment de classe****, que faci seu els resultats de totes les experiències passades. De la restricció de l'activitat pràctica no deriva la renúncia als postulats revolucionaris.* ***El partit reconeix que la restricció de certs sectors és quantitativament accentuada, però no per això canvia el conjunt dels elements de la seva activitat, ni renúncia expressament a ells. (...)***

IV.8.- ***El partit, malgrat el número reduït dels seus adherents, determinat per les condicions netament contrarevolucionàries, no cessa el proselitisme i la propaganda dels seus principis en totes les formes orals o escrites, encara que les seves reunions tinguin pocs participants i la seva premsa, difusió limitada.*** *(…)".*

Tornant a les Consideracions de 1965

Amb un mètode típic de l'oportunisme, el Grup Barbaria pren termes específics del Partit per donar-los un sentit diferent traient-los del seu context natural, per vestir amb una profunditat d'anàlisi les conclusions que es traeixen.

No és cosa nova ni que pugui estranyar-nos, l'estalinisme va triomfar sobre la corrent marxista apropiant-se dels termes marxistes i publicant les obres completes de Marx, Engels i Lenin en tots els idiomes.

Un exemple és el dels conceptes de "ionització" o "polarització" de les molècules socials. Aquest concepte apareix al punt 6 de les *Consideracions sobre l'activitat orgànica del Partit quan la situació és històricament desfavorable* de 1965 i és citat a l'article del Grup Barbaria, però sense esmentar la font.

En realitat, n'hi hauria prou amb llegir el títol del text en qüestió per veure la seva completa contradicció amb les posicions del Grup Barbaria atès que clarament tracta de l'activitat del Partit formal en una situació històricament desfavorable. Aquest és el motiu pel qual el Grup Barbaria es cuida molt de dir de quin text treu la cita. Però com es pot utilitzar aquest text i fins i tot citar el punt 6 sencer ocultant el que es diu immediatament a continuació als punts 7 i 8 del mateix text?

"7.- ***Quines són, en aquest període desfavorable, les conseqüències sobre la dinàmica orgànica interna del partit?*** *Sempre hem dit, a tots els textos més amunt indicats, que el partit no pot no ressentir-se dels caràcters de la situació real que el circumda. Per tant, els grans partits proletaris que existeixen són necessària i declaradament oportunistes.*

Una tesi fonamental de l'Esquerra és que EL NOSTRE PARTIT NO PER AIXÒ HA DE RENUNCIAR A RESISTIR, sinó que ha de sobreviure i transmetre la flama al llarg de l'històric "fil del temps". És clar que serà un partit petit, no pel nostre desig o elecció, sinó per ineluctable necessitat*. (…)*

8.- Atès que el caràcter de degeneració del complex social es concentra en la falsificació i en la destrucció de la teoria i de la sana doctrina, és clar que el petit partit d'avui té un caràcter preeminent de restauració dels principis de valor doctrinal, i desgraciadament falta el fons favorable en què Lenin la va complir després del desastre de la primera guerra. Encara, ***no per això podem aixecar una barrera entre la teoria i l'acció pràctica****, perquè després d'un cert límit ens autodestruirem al costat de totes les nostres bases de principi.* ***Reivindiquem, per tant, totes les formes d'activitat pròpies dels moments favorables, en la mesura en què***

les relacions reals de força ho permetin. *"* (Consideracions sobre l'activitat del Partit quan la situació és històricament desfavorable, 1965).

I una mica més endavant, dedicat als "camattians" i als "barbaristes" d'avui, s'aclareix la posició del Partit en quant a un punt crucial també altament grapejat per aquestes corrents: *"12.-* ***Partit històric i partit formal****. (…)* ***D'això cap militant actual pot inferir el dret a una elecció: de tenir els papers en regla amb el "Partit Històric" i desentendre's del partit formal****. (…)"* (Consideracions sobre l'activitat del Partit quan la situació és històricament desfavorable, 1965).

La "via fàcil" i la mandra del petitburgués

Al principi d'aquest escrit hem vist com el Grup Barbaria afirmava: *"I no té sentit que, com a revolucionaris i comunistes, ens donem permanentment cops de cap contra la paret del capital."* (Grup Barbaria). Això és tota una declaració de principis, una autèntica confessió del seu veritable plantejament: la revolució caurà del cel.

El Partit va establir un diagnòstic precís per aquesta mena de raonament que convé recordar: *"****Una característica fonamental*** *del fenomen que Lenin, amb terme admès per Marx i Engels, va anomenar, tractant-lo amb ferro ardent,* ***oportunisme, està en el preferir una via més breu, més còmoda i menys àrdua, enfront d'aquella més llarga, més incòmoda i eriçada d'asprors****, única sobre la qual es pot realitzar la plena trobada entre l'afirmació dels nostres principis i programes, és a dir, dels nostres màxims objectius, i el desenvolupar-se de l'acció pràctica immediata i dirigida en la real situació del moment; (…) Aquesta verificació obtinguda en l'arc d'una immensa escala històrica (…) ens condueix a l'admonició que el partit eviti tota decisió o elecció que pugui ser dictada pel desig d'obtenir bons resultats amb menor treball o sacrifici. Un impuls similar pot semblar innocent, però* ***tradueix l'ànim mandrós dels petit burgesos i obeeix a la suggestió de la norma basilar capitalista d'obtenir el màxim benefici amb mínims costos.*** *"* (Tesis de Milà, 1966)

Continuïtat de les posicions del Partit

La posició del Partit ha consistit sempre en defensar al mateix temps que la revolució no és producte d'un simple acte de voluntat i que no hi ha receptes mecàniques per desencadenar-la, que no per això ha de renunciar-se a l'existència del Partit formal i a totes les formes de manifestació coherent del mateix que la situació permeti, que l'existència del Partit és condició indispensable de la represa de la lluita en un sentit revolucionari així com ho són el ressorgiment d'un estrat d'organitzacions de lluita de tipus sindical no integrades a l'aparell de l'Estat burgès en les quals el Partit hagi pogut guanyar una influència apreciable i la contradicció material generada per la pressió de les forces productives.

La continuïtat i coherència de les posicions del Partit és indestructible i sense fissures a través de les diferents Tesis i textos fonamentals. Com s'afirma a un text de Partit de 1958: ***"Les fórmules i els termes poden ser falsificats per traïdors i per deficients, però el seu ús és sempre una brúixola quan és continu i concordant".***

Després de tot el que hem exposat, és clar que la posició de la nostra corrent, del Partit i, també si es vol, la del company Bordiga (que va jugar certament un paper fonamental en la redacció d'aquestes Tesis, encara que no siguin "els seus" escrits sinó anònims textos de Partit, expressió d'un moviment impersonal i orgànic, per decisió de tots els involucrats), no té res a veure amb les conclusions que intenta treure el Grup Barbaria de la lectura esbiaixada dels textos del Partit.

El veritable ADN polític del Grup Barbaria en matèria d'organització el sintetitzen ells mateixos a l'altre article que hem referit: *"L'autonomia proletària. La direcció de la lluita és dels propis proletaris, fora i contra qualsevol organisme que pretengui enquadrar-nos. Lluitem de manera independent, per nosaltres mateixos/es"* (França, Grècia, Regne unit… proletaris de tot el món cremem el capitalisme!, Grup Barbaria).

A això respon "Partit i Classe" des de 1921: *"Això torna més clar el sentit de la veritat fonamental: el partit és només una part de la classe. Qui, mirant la imatge fixa i abstracta de la societat hi distingís una zona, la classe, i en ella un petit nucli, el partit, cauria fàcilment en la consideració que tota la part de la classe, gairebé sempre la majoria, que queda fora del partit, podria tenir un pes major, un major dret. Però per poc que es pensi que en aquesta gran massa restant els individus no tenen encara consciència i voluntat de classe, que viuen pel seu propi egoisme, o per la categoria, o per la pàtria petita, o per la nació,* ***es veurà que per assegurar en el moviment històric l'acció de conjunt de la classe, és necessari un organisme que l'animi, la consolidi, la precedeixi, l'ENQUADRI*** *– aquesta és la paraula – i es veurà que el partit és en realitat el nucli vital, sense el qual no hi hauria cap raó per considerar la massa restant com un feix de forces."* (Partit i classe, 1921).

A qualsevol que realment pensi, com diu pensar el Grup Barbaria, que *"la direcció de la lluita és dels propis proletaris"*, se li ha de fer una pregunta que cau pel seu propi pes: per què no us dissoleu i deixeu als *"propis proletaris"* que es dirigeixin de *"manera independent"* i *"per si mateixos"*?

Si el Grup Barbaria tingués una mínima honestedat política diria: estem en contra de totes les posicions polítiques de l'Esquerra Comunista italiana i estem en contra en particular de tot el que ha defensat i escrit específicament A. Bordiga (amb la seva signatura o sense ella), som tot el que aquest company va combatre durant tota la seva vida. Però això els impediria jugar el paper de confusió i tergiversació del marxisme i de l'Esquerra per embolicar les seves posicions místico-moralista-humanistoides d'una banda i les seves posicions espontaneistes-antisindicals-antipartit per una altra.

Així que no volem il·lusionar ningú que es pugui esperar aquest acte d'honestedat política.

LLEGEIX, DÓNA SUPORT I DIFÓN LA PREMSA COMUNISTA!

****

ALTERNATIVA AL SISTEMA MERCANTIL CAPITALISTA

(vídeo documental)

Evolució de la inflació en general

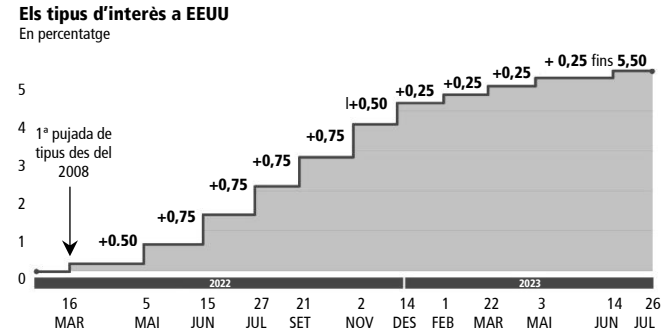
Com a reflex de l'evolució il·lustrada amb els gràfics publicats a "El Comunista" nº70 a "Desinflamació gradual de la cadena de subministrament", els indicadors d'inflació de les grans potencies capitalistes han continuat el seu descens, alentint-se la inflació en general i entrant la Xina en situació de deflació tècnica.

Font: Expansión, FT

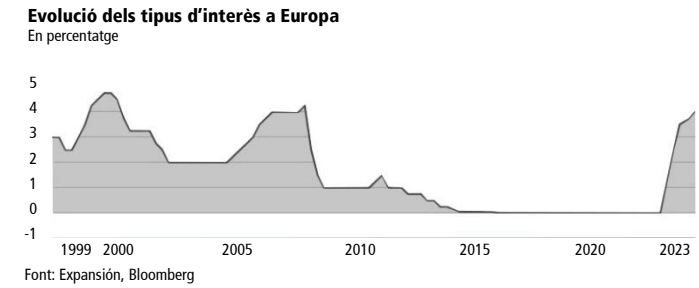
La Fed i el BCE

La Fed ha portat els tipus d'interès al 5,5%, un punt per sota de l'últim màxim relatiu del 6,5% assolit l'any 2000 a l'avantsala de la punxada de les ".com" i dels atemptats del 2001 que van obrir el cicle amb el qual els EEUU van intentar resistir-se al que està sent el seu declivi.

Font: Expansión

El BCE ha pujat els tipus d'interès al 4,5%. Al gràfic que segueix es pot observar que els dos moments en què el tipus d'interès ha assolit el seu màxim han estat els preludis del seu descens abrupte:

Font: Expansión, Bloomberg

És interessant el següent anunci: *"El BCE també va comunicar que a partir del 20 de setembre deixarà de remunerar les reserves mínimes que exigeix que la banca tingui dipositades a Frankfurt. Aquests diners, que fins ara es pagava l'interès de la taxa de dipòsit (3,75%) deixarà d'oferir retorn a les entitats. (…) gairebé 165.000 milions es veuran afectats per aquesta decisió."* (Expansión, 28-07-2023).

Dit en altres paraules, el BCE ha reduït al 0% el tipus d'interès per aquests capitals. És cert que aquests capitals no poden desplaçar-se en tractar-se de reserves obligatòries i aquesta circumstància limita l'impacte de la decisió. Però això no treu la substància de la decisió: baixar el tipus d'interès.

Pel que fa a l'aprimament dels balanços, d'una banda: *"A dia 9 d'agost, la cartera de la Reserva Federal s'havia reduït en 0,98 bilions de dòlars des del pic de la cartera de 8,55 bilions de dòlars al maig de l'any passat (…) té com a objectiu retallar altres 1,5 bilions de dòlars del seu balanç a mitjans del 2025."* (Financial Times, 11-08-2023).

I, per l'altra: *"el balanç del BCE ha passat dels 8,8 bilions fins als 7,1 bilions (…) acabar amb la cartera de deute a mans de la institució de manera orgànica portaria entre 12 o 15 anys."* (Expansión, 02-08-2023).

La paradoxa és que aquestes quantitats són petites i grans alhora. Són petites si es comparen amb el volum engolit i es projecta el temps (12 o 15 anys de capitalisme sense sobresalts… NI EN ELS SEUS MILLORS SOMNIS!) necessari per desfer-se d'ella. Són grans i fins i tot enormes si es compara amb les oscil·lacions i bandades que poden arribar a produir al mercat de deute i a la liquiditat d'empreses i institucions.

En una economia capitalista ENDEUTADA FINS LES CELLES, la pujada de tipus produeix un encariment notable del deute: *"Els analistes de deute de l'entitat [Bank of America] assenyalen que el cost del nou preu del diner pels emissors públics i corporatius als països del G20 podria ascendir a 8 bilions de dòlars anuals (7,3 bilions d'euros)."* (Expansión, 11-07-2023).

Pèrdues dels bancs centrals

Si a l'anterior número observàvem les pèrdues dels Bancs centrals suís, europeu i estatunidenc, ara li pot tocar a l'alemany: *"El Bundesbank, el banc central d'Alemanya, podria necessitar una recapitalització amb fons públics per cobrir les pèrdues derivades del programa de compra de bons del Banc Central Europeu (BCE), segons suggereix un informe del Bundesrechnungshof (…) les pèrdues durant els pròxims anys "probablement" superarien els 19.200 milions d'euros restants en provisions i els 2.500 milions d'euros de capital."* (Expansión, 27-06-2023).

Els bancs centrals contra la classe obrera

Les declaracions descarades dels banquers centrals deixen clar el seu objectiu de torpedejar el poder adquisitiu de la classe obrera per obligar-la a acceptar TREBALLAR MÉS PER MENYS SALARI: *""El mercat laboral està molt fort, això exerceix una pressió a l'alça sobre els salaris, la qual cosa al seu torn serveix per mantenir elevada la despesa i redunda en més inflació", va resumir Jerome Powell, president de la Fed. Als Estats Units, la desocupació es troba a nivells gairebé de mínims històrics, per sota del 4%, una situació que el màxim responsable de la institució amb seu a Washington creu que ha de canviar per poder recuperar l'estabilitat de preus. (…) "el número d'ofertes de treball per cada aturat, que va arribar a ser de set, ja s'està reduint"."* (Expansión, 29-06-2023).

El 'rating' dels bancs d'EEUU i el d'EEUU

Els grans bancs estatunidencs van anunciar que elevarien els seus dividends després d'obtenir com a resultat del test d'estrès – cert que a l'escenari més pessimista – que perdrien "només" 541.000 milions de dòlars (Financial Times, 01-07-2023). La situació és que: 1) una gran part dels bancs està reemplaçant la fugida de diners dels seus dipòsits mitjançant préstecs de la Fed

o del Sistema Federal de Préstecs Hipotecaris, amb un increment notable del cost de finançament, 2) s'han produït pèrdues generalitzades als bons: *"Bank of America perd 100.000 milions en bons (…) Les pèrdues de BofA van suposar un 20% del total de 515.000 milions de dòlars de pèrdues no realitzades a les carteres de valors dels gairebé 4.600 bancs del país a la fi del primer trimestre, segons dades de la FDIC."* (Financial Times, 29-06-2023), 3) s'han duplicat els crèdits morosos respecte l'any anterior i 4) *"La Corporació Federal d'Assegurances de Dipòsits (…) dels EEUU va assegurar ahir en una carta que algunes entitats no estaven informant de manera correcta sobre les dades dels seus dipòsits."* (Financial Times, 24-07-2023).

Resultat: dues de les tres principals agències estatunidenques han rebaixat la qualificació creditícia de diversos bancs: *"Dues setmanes després que Moody's Investors Service provoqués agitació als mercats financers en retallar la qualificació d'una sèrie de bancs estatunidencs, S&P Global Ratings també ha rebaixat la nota i les perspectives d'alguns més."* (Expansión, 23-08-2023).

Antecedent immediat: *"Fitch Ratings ha retallat la qualificació del deute dels EEUU de triple A a doble A plus"* (Financial Times, 02-08-2023) sumant-se així a una decisió ja presa el 2011, i mantinguda des de llavors, per S&P.

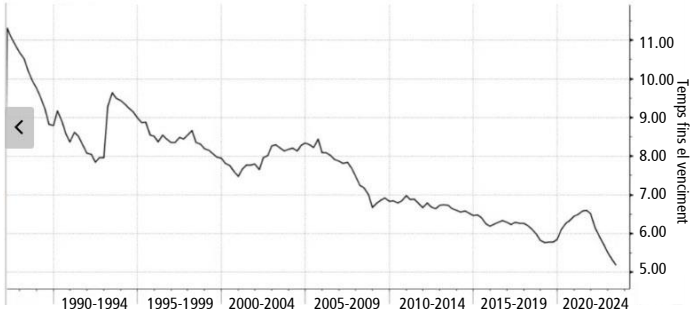
Ni els bancs estatunidencs ni l'Estat mateix mereixen la confiança completa, ni tan sols de cara a la galeria, de les seves pròpies agències de qualificació!

Emissió de deute per part d'empreses

La dificultat de refinançament – i, per tant, major probabilitat de fallida – de les empreses el deute de les quals té la categoria de "deute escombraries" (o "d'alt retorn", segons on es vulgui posar l'èmfasi) es manifesta en la reducció dels terminis de venciment, en una reducció del volum total de mercat d'aquest deute i en la reducció del segment més baix: els capitalistes no estan tan disposats a prestar a les empreses amb la qualificació més baixa i quan presten ho fan a més curt termini.

"Al gener, les empreses tindran uns 260.000 milions de dòlars de deute que vencerà al termini d'un any, aproximadament el doble del nivell actual, segons dades recopilades per Morgan Stanley." (Bloomberg, 17-06-2023).

Índex Bloomberg de deute corporatiu d'alt rendiment a EEUU

Font: Bloomberg

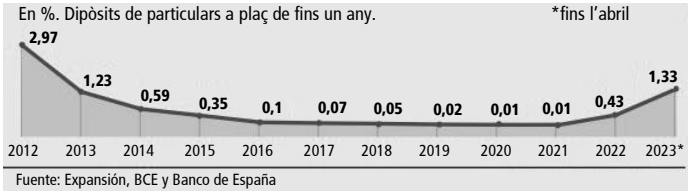
"El mercat estatunidenc de bons escombraries, que ha arribat a tenir un volum d' 1,35 bilions de dòlars (1,2 bilions d'euros), s'ha reduït en gairebé 200.000 milions des del màxim històric aconseguit a finals del 2021." (Financial Times, 13-07-2023). A Europa, *"En el que va d'any, el 67% de les emissions de bons del high yield s'han concentrat a les empreses que tenen el rating més alt en aquesta categoria (BB)."* (Expansión, 15-08-2023).

Emissió de deute per part dels bancs

Es manté l'APETIT DE DEUTE per part dels capitals ociosos a nivell mundial i els bancs obtenen per aquest camí la liquiditat necessària sense haver de pujar la remuneració dels dipòsits: *"Els bancs i altres firmes financeres de tot el món han col·locat dos bilions de dòlars en bons (1,84 bilions d'euros) en un temps rècord aquest any."* (Expansión, 23-08-2023).

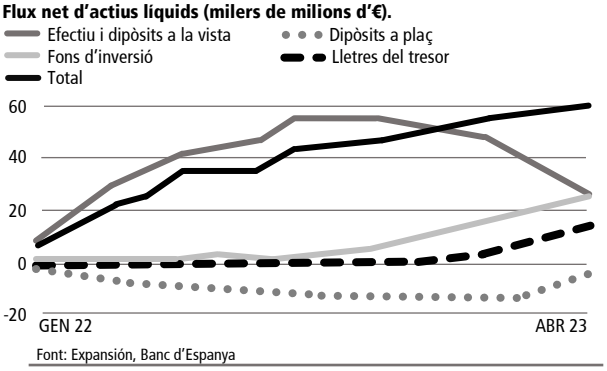
Dipòsits, lletres i la petita burgesia

Els següents gràfics il·lustren la situació derivada de l'anterior, a l'Estat espanyol. Malgrat l'evolució del tipus d'interès fixat pel BCE i que es pot veure a la pàgina anterior, els interessos abonats pels dipòsits no es posen al mateix nivell.

Fuente: Expansión, BCE y Banco de España

Al següent gràfic s'observa com el volum total d' "estalvi" amuntegat augmenta però amb una disminució important dels dipòsits i un increment dels "fons d'inversió" i dels bons estatals ("lletres del tresor").

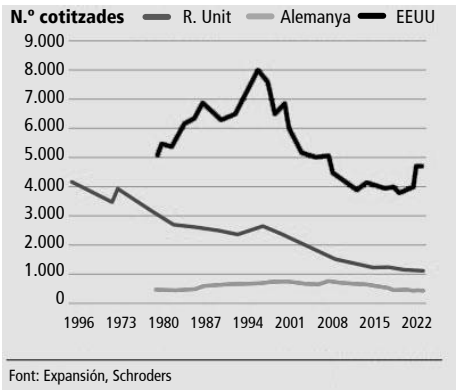

Font: Expansión, Banc d'Espanya

La conseqüència pels actuals "estalviadors", entre els quals es troben els futurs "ARRUÏNATS", és la següent: *"Nou gerro d'aigua freda pels estalviadors que inverteixen en Lletres del Tresor (…). Com és habitual a les últimes subhastes, la demanda va ser molt elevada i va més que doblar l'adjudicació final fins aconseguir els 5.350 milions d'euros. (…) l'elevat volum de peticions va permetre al Govern relaxar de nou les rendibilitats que ofereix (…)"* (Expansión, 17-08-2023).

Borsa: anomalies al temple del capital

El número d'empreses a les borses occidentals va decreixent. A la City vénen caient des del 1966, aconseguint ja una reducció del 60%: de 2.700 empreses a 1.100.

Font: Expansión, Schroders

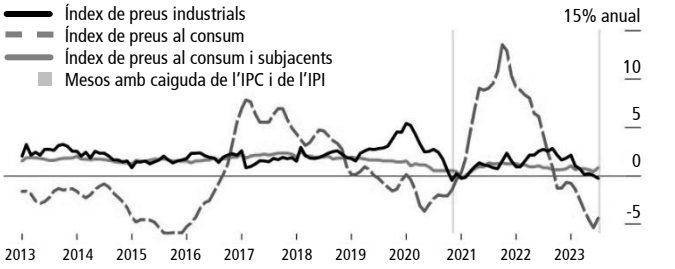
Als EEUU el procés es va iniciar a meitat dels 90 amb una reducció d'entorn al 50% i a Alemanya *"el número de cotitzades va començar a caure el 2007 i des d'aquest exercici s'ha reduït un 40%."* (Expansión, 28-07-2023).

A part d'aquest fenomen global de fugida de la borsa, el mes d'agost s'ha produït una caiguda general borsària: *"Durant les tres setmanes transcorregudes fins al 21 d'agost, l'índex S&P 500 de Wall Street, el Stoxx 600 europeu i el CSI 300 xinès han perdut un total de 2,8 bilions de dòlars – aproximadament el 5% del seu valor total i més que la capitalització borsària del Ftse 100 londinenc."* (Financial Times, 22-08-2023).

Xina va relliscant cap al pantà de la deflació

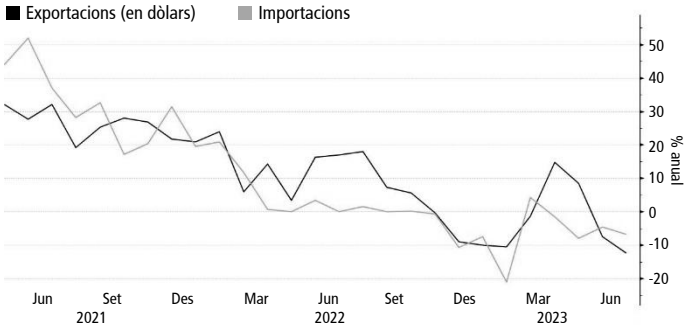
Les economies capitalistes "occidentals" han estat vivint els espasmes-soufflé generats per l'electroxoc administrat amb els confinaments i la represa epilèptica de la circulació, en un intent de parapetar-se davant l'allau de mercaderies del VOLCÀ DE LA PRODUCCIÓ asiàtic. Tal i com hem anat seguint en aquesta revista, mentre això succeïa, a l'economia capitalista xinesa (epicentre del volcà) les variables es presentaven de manera diferent i l'actuació del Banc central xinès – encara que tímidament – marxava en sentit invers a la dels bancs centrals de l'imperialisme europeu, estatunidenc, australià, etc.

La situació a la Xina és la d'un descens substancial dels preus industrials, juntament amb un descens de l'IPC i una pràcticament neutra inflació subjacent.

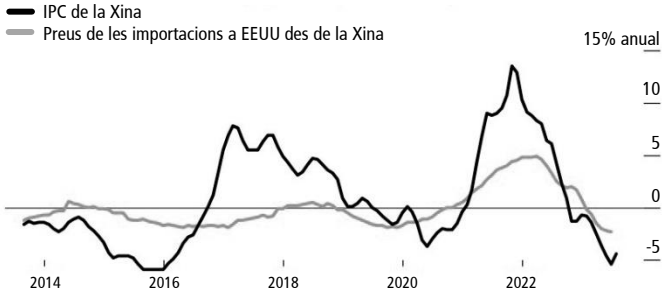
Font: Blommberg

El valor en diners de les exportacions xineses ha anat desaccelerant-se fins a arribar a un descens net del 12,4% al juny:

Fonts: Blommberg, Administració General d'Aduanes

L'alentiment no s'ha produït principalment perquè les mercaderies xineses fossin massa cares en termes relatius sinó majorment per L'ABARROTAMENT dels magatzems als EEUU, fruit de la compra compulsiva anterior (veure *"Desinflament gradual de la cadena de subministrament"*, pàg. 16 i el principi de *"L'impuls xinès a la guerra comercial aclapara l'intent de defensa aranzelària dels EEUU"*, pàg. 17, a El Comunista nº70). Aquesta compra compulsiva va tibar la circulació, va disparar els preus del transport i va fer incrementar els preus d'importació dels productes xinesos entorn d'un 5% durant el 2021 i fins a inicis del 2022 que és quan comencen a decaure els preus de les importacions de la Xina als EEUU. Durant tot l'any 2022 i 2023 han estat baixant els preus d'importació de la Xina als EEUU i, amb algun repunt, s'ha desaccelerat el valor total de les exportacions xineses, arribant a la contracció.

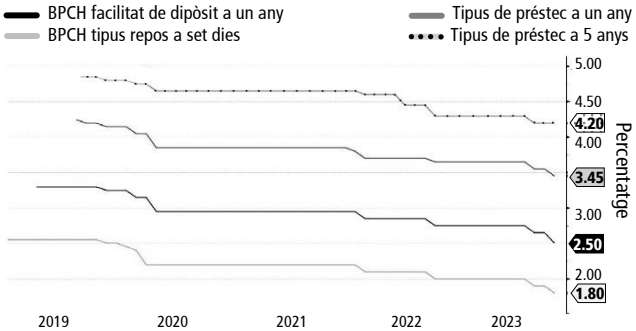

Font: Oficina d'Estadística Nacional de la Xina, Oficina d'Estadístiques Laborals d'EEUU

"El Banc Popular de la Xina va reduir el dimarts el tipus d'interès dels seus préstecs a un any -o facilitat de préstec a mitjà termini- en 15 punts bàsics, fins al 2,5%, la retallada més pronunciada en tres anys. (…)" (Bloomberg, 15-08-2023). No obstant això, com ja ha passat anteriorment, aquestes retallades als tipus només s'han traslladat parcialment als tipus aplicats pels bancs:

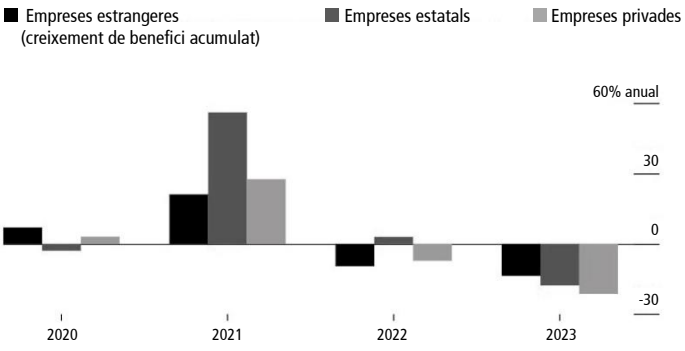
"El tipus preferent dels préstecs a cinc anys es va mantenir el dilluns al 4,2%, segons dades del Banc Popular de la Xina. La majoria dels economistes havien pronosticat una retallada de 15 punts bàsics, després d'una reducció similar la setmana passada del tipus d'interès de referència del banc central. Això es va considerar el precursor d'una retallada del tipus d'interès a 5 anys.

El tipus d'interès a un any es va reduir en 10 punts bàsics, del 3,55% al 3,45%, una retallada inferior a allò previst per la majoria dels economistes." (Bloomberg, 21-08-2023).

Font: Banc Popular de la Xina

Una part de la producció s'ha anat desplaçant de la Xina a Vietnam o Cambodja atès que *"Els costurers, per exemple, cobren uns 800 dòlars al mes a la Xina, enfront d'uns 400 i 600 dòlars a Cambodja i Vietnam, respectivament."* (Expansión, 02-08-2023). Però no és només la producció industrial xinesa la que es ressent, sinó que també el Japó, Corea del Sud, Taiwan i Vietnam sofreixen una contracció industrial.

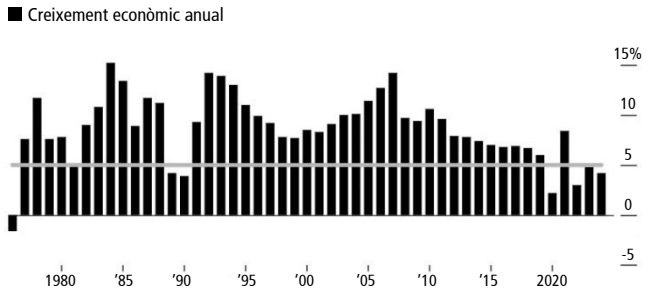
Font: Oficina Nacional d'Estadístiques, Blommberg

Nota: les dades del 2023 són de gener a maig

El gràfic anterior mostra que a la Xina, tant les empreses estrangeres, com les de propietat estatal i les privades han vist caure el seu benefici acumulat.

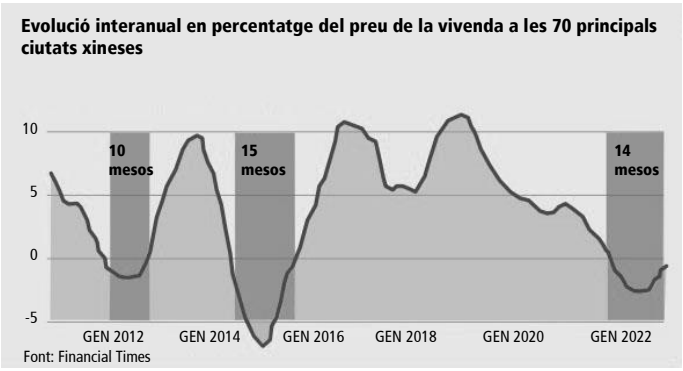
En aquests termes es lamenten dos capitalistes xinesos, un fabricant de calçats i un altre de components electrònics: *"Les comandes han caigut un terç des de la segona meitat de 2022 i la producció es va reduir gairebé a la meitat des dels 5 milions de parells de sabates anteriors a la pandèmia (…) Ho, del grup industrial Hong Kong Apparel Society, sosté que alguns dels seus col·legues van informar d'una caiguda del 20% o més de les comandes al primer semestre d'aquest any, a mesura que els minoristes liquidaven l'excés d'inventari. Amb la pujada dels tipus d'interès, alguns compradors han exigit pròrrogues en els pagaments."* (Financial Times, 01-08-2023).

Les lleis de l'economia mercantil capitalista, amb la seva TENDÈNCIA DECREIXENT DE LA TAXA DE GUANY es reflecteixen en una tendència decreixent del creixement econòmic que es ve imposant en concret a la Xina des del 2005:

Font: Blommberg, Oficina Nacional d'Estadístiques, JPMorgan Chase & Co.

Els preus de l'habitatge estan caient també. Cal tenir en compte que es calcula que uns 65 milions de vivendes estan buides, és a dir, entorn del 20% del parc immobiliari:

Font: Financial Times

Aquesta situació afecta a les promotores xineses, la qual cosa ha estat posada una vegada més sobre la taula per la sol·licitud de protecció judicial per fallida realitzada per Evergrande als EEUU, a la qual ha seguit una caiguda del seu valor en borsa en un 79%:

"Evergrande, el promotor immobiliari més endeutat del món, amb un passiu de 340.000 milions de dòlars, va declarar el mes passat unes pèrdues de 81.000 milions de dòlars al 2021 i 2022. (…) Un altre promotor, Country Garden, el major constructor privat d'habitatges de la Xina, que fins fa poc es considerava més segur que molts dels seus competidors altament endeutats, tampoc ha pogut fer front al pagament dels seus deutes internacionals aquest mes. A més, el grup d'inversió Zhongrong ha estat incapaç de reemborsar els seus productes d'estalvi." (Financial Times, 18-08-2023).

Només a la Xina?

A Europa també estan caient els preus industrials:

"Eurostat, l'oficina d'estadístiques de la UE, ha informat que els preus de fàbrica a la regió van caure un 1,5% l'any fins al maig, el primer descens absolut des de desembre de 2020." (Financial Times, 05-07-2023). *"En un primer moment, l'optimisme va fer que les comandes es disparessin molt per sobre de l'oferta, tensionant els preus; i ara, una vegada que els inventaris s'han saturat, els encàrrecs es tornen a contreure (…) Tot això ha provocat que els preus de venda al públic es contreguin a major ritme en gairebé catorze anys."* (Expansión, 02-08-2023).

I també als EEUU estan desaccelerant-se els preus industrials:

Font: Blommberg

Els nostres punts fixos de referència

El capitalisme pot mitigar, alentir i fins i tot posposar la seva contradicció inherent, però, en termes històrics, aquesta és una piconadora que s'imposarà ineluctablement.

*"**El veritable límit de la producció capitalista és el mateix capital**, és el fet que, en ella, són el capital i la seva pròpia valorització el que constitueix el punt de partida i la meta, el motiu i el fi de la producció; el fet que aquí la producció només és producció pel capital i no, a la inversa, els mitjans de producció simples mitjans per ampliar cada cop més l'estructura del procés de vida de la societat dels productors. (…) **El desenvolupament de les forces productives del treball social és el que constitueix la missió històrica i la raó de ser del capital. És així com crea, sense proposar-s'ho, les condicions materials per una forma més alta de producció.** (…) Es revela aquí d'una manera purament econòmica, és a dir, des del punt de vista burgès, dins dels horitzons de la intel·ligència capitalista, des del punt de vista de la producció capitalista mateixa, el seu límit, la seva relativitat, el fet que **aquest tipus de producció no és un règim absolut, sinó un règim purament històric, un sistema de producció que correspon a una certa època limitada** de desenvolupament de les condicions materials de producció."* (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XV, K. Marx).

No importa quants electroxocs s'administri el capitalisme, quant capital injecti a la seva economia drogada, quants bloquejos militars i aranzelaris s'imposin i quantes guerres es desencadenin per destruir les forces productives ja creades i descarregar les pèrdues als competidors, quantes sequeres i huracans distorsionin la circulació. No només és possible, sinó que és inevitable que el capitalisme es desenvolupi a través d'espasmes, conflictes i crisis; com veurem a continuació:

*"La quota de guany no disminuirà sense competència pel simple fet de la superproducció de capital, sinó a la inversa: **la LLUITA DE LA CONCURRÈNCIA es desencadenarà ara perquè la baixa de la quota de guany i la superproducció de capital obeeixen a les mateixes causes.**"* (El Capital, Llibre III, Secció 3ª, Capítol XV, K. Marx).

LA LLUITA DE LA CONCURRÈNCIA ES DESENVOLUPA EN TOTES DIRECCIONS

Per conveniència d'exposició, en el següent repàs, partirem de la guerra comercial al voltant de les fonts d'energia per anar seguint el desenvolupament en tota una sèrie d'altres camps.

Desplaçament de les fonts energètiques

Els representants de les primeres 20 potències capitalistes mundials (G-20) *"(...), reunits aquest cap de setmana a Nova Delhi (Índia), han acordat triplicar la capacitat de les energies renovables per l'any 2023 (...) L'acord, tot i això, no inclou cap referència a l'eliminació gradual del petroli i el gas després de la pressió dels països productors i els més dependents d'aquestes energies."* (Expansión, 11-09-2023).

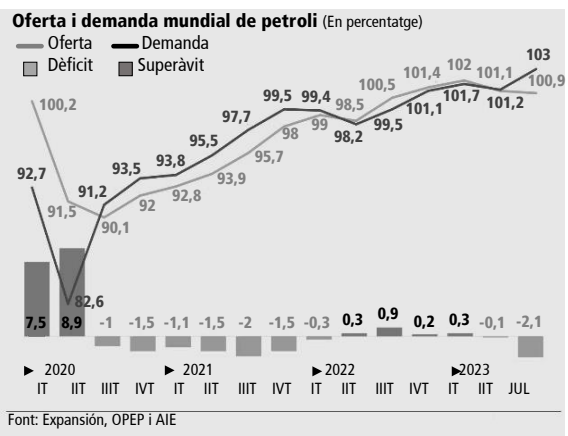
Tal com vam explicar a "Fonts d'energia i capitalisme" publicat a "El Comunista" nº69 (pàg. 12), l'existència del règim mercantil capitalista imposa que el desplaçament dels combustibles fòssils es produeixi a través d'una intensa guerra comercial i, efectivament, s'està desenvolupant una autèntica batalla comercial a vàries bandes: per un costat, entre els països productors de les velles fonts d'energia i els seus actuals consumidors i, per l'altre costat, entre els països que busquen dotar-se de les noves fonts d'energia i competeixen entre si.

Les retallades de l'OPEP+

L'OPEP+ ha acordat mantenir fins a finals de 2024 les retallades anunciades a l'abril per pressionar a l'alça el preu del petroli: *"Aràbia Saudita mantindrà fins a finals de desembre la seva reducció voluntària d'un milió de barrils de petroli diaris (...). D'aquesta manera, la seva producció total durant els propers mesos rondarà els 9 milions de barrils al dia (...). Rússia, per la seva part (...) també ampliarà fins al final d'any el haircut de 300.000 barrils diaris en el seu subministrament als mercats mundials."* (Expansión, 06-09-2023).

Cal dir que, fins el moment, les retallades no s'han portat a terme de manera homogènia: *"D'acord amb les dades del butlletí mensual de l'OPEP, publicat ahir, el càrtel va ajustar el seu bombeig a 431.000 barrils de cru al dia al maig respecte el mes anterior (una xifra bastant inferior al milió acordat) i el va elevar en 90.000 barrils al juny, el que significa que l'ajust s'ha quedat en 341.000 barrils, només una tercera part d'allò pactat. Aràbia Saudita i els països del golf Pèrsic han complert amb la seva part del tracte, però no així l'Iran, Iraq, els països africans o Veneçuela, que han elevat les seves exportacions els últims mesos."* (Expansión, 14-07-2023).

Tot i les contradiccions internes dins de l'OPEP+, el subministrament s'ha reduït al mateix temps que la demanda s'ha incrementat pel fi de les restriccions a la Xina.

Font: Expansión, OPEP i AIE

El topall del G-7, superat?

Aquesta situació ha produït un augment del preu del petroli per sobre dels 90$ per barril i ha permès al petroli rus ser venut per sobre del límit màxim imposat pel G-7: *"Des de febrer, hi ha dos límits màxims a la venda de combustibles refinats russos, un pels productors de major valor, a 100 dòlars el barril, i un altre pels de menor valor, a 45 dòlars. Argus Media Ltd., els preus dels quals són determinants pels límits màxims, afirma que la nafta i el fuel estan cotitzant per sobre del límit màxim inferior, mentre que el gasoil ho fa per sobre del superior. Dels productes que encara no han superat el límit màxim als ports occidentals de Rússia, el gasoil i la gasolina s'apropen a aquest límit. (...) El mes passat, el principal cru rus, el dels Urals, va superar per primera vegada el límit màxim de preu, el que va suposar una certa victòria per Moscou, que ha reunit una flota a l'ombra de vaixells per transportar els seus subministraments als compradors eludint els serveis del G-7".* (Bloomberg, 02-08-2023). Una vegada i una altra, es constata que **no és la voluntat de determinades potències la que s'imposa a les forces productives, sinó que l'impuls de les forces productives és el que s'imposa a aquestes voluntats.**

EEUU i Iran

Per la seva banda, EEUU no està en condicions de compensar les retallades amb els seus propis mitjans: *"la producció de petroli a EEUU se situa en 900.000 barrils per sota de les xifres de 2020, amb la meitat dels pous operatius que fa tres anys."* (Expansión, 16-08-2023)

Això empeny els EEUU a tractar de desencallar la seva relació amb Iran: *"Estats Units va aclarir el camí per la devolució a Iran de 6.000 milions de dòlars procedents del petroli i va acceptar alliberar a cinc iranians en el marc d'un acord negociat en secret que aclarirà el camí perquè cinc ciutadans estatunidencs detinguts a l'Iran retornin al seu país. (...) Funcionaris estatunidencs han reconegut en privat que ja es va començar a relaxar l'aplicació de les sancions sobre les vendes de petroli, la qual cosa permetrà a Teheran augmentar la producció. Iran, que compta amb algunes de les majors reserves de petroli i gas del món, ha enviat a la Xina aquests últims mesos la quantitat més gran de cru dels últims deu anys."* (Bloomberg, 11-09-2023).

Xina, productora de petroli

La Xina no només compra massivament petroli (i amb descompte) als països d'Orient Mitjà, sinó que està ampliant la producció de petroli en alta mar: *"(...) de ser un voraç consumidor de petroli, s'està convertint en un gran productor de cru, gràcies a les multimilionàries inversions que estan realitzant els seus gegants estatals: CNPC, Sinopec i Cnooc. (...) l'últim informe Mensual del Mercat Petrolier de l'OPEP, reflexa que la Xina ha estat produint una mitjana de 4,56 milions de barrils de petroli al dia (bpd) el 2023."* (Banca y Negocios, 11-07-2023).

El Gas Natural Liquat

Si EEUU manté un nivell de subproducció de petroli, no és el cas amb el GNL: *"Ja disposa de set grans plantes de liqüefacció, que exporten 13.000 milions de peus cúbics diaris. Aquest any avançarà a Austràlia i Qatar per convertir-se en el major subministrador mundial. (...) Cada any passen per aquest canal 1.830 vaixells amb GNL, segons les xifres de l'autoritat portuària. (...) Sabine Pass, que comunica el llac Sabine amb el Golf de Mèxic, acull la planta més gran de producció de GNL dels Estats Units i la segona més gran del món. Un gegant de quatre*

gasoductes i sis trens de liqüefacció, cadascun de la mida d'una terminal d'aeroport petita i que produeix en total 30 milions de tones cúbiques de gas a l'any." (El País, 03-07-2023)

El gas i l'imperialisme europeu

Amb l'increment de l'oferta de GNL i el redireccionament dels fluxos de l'energia, l'imperialisme europeu ha aconseguit proveir-se de gas a baix cost: *"L'emmagatzematge del gas a la Unió Europea se situa ja al 90% de la seva capacitat, amb diversos països vora del 100% del total, gairebé dos mesos i mig abans de la data màxima legal de l'1 de novembre (...) l'any passat, ja que per aquestes dates el gas emmagatzemat encara se situava al 76% de la seva capacitat màxima (...) s'han proveït del gas aquesta temporada a un preu substancialment inferior (fins un 75% per sota) al de l'estiu passat, en part per la menor urgent necessitat, en part perquè les compres conjuntes han evitat que uns països competissin amb altres pel subministrament. (...) en aquesta ocasió també s'ha aconseguit un proveïment substancial als països de l'est, incloent-hi Ucraïna."* (Expansión, 23-08-23).

Comparativa de negoci (liti vs petroli)

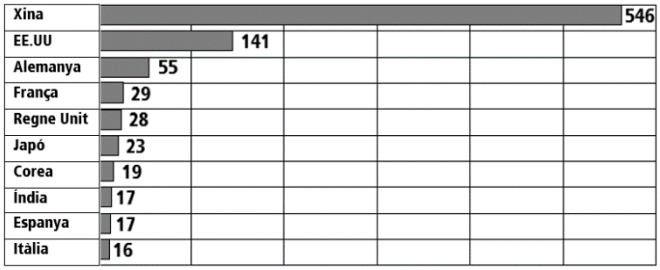
"Les grans petroleres i gasistes estan intensificant els seus esforços per entrar al sector del liti i diversificar-se més enllà dels combustibles fòssils" (Expansión, 02-07-2023) però la perspectiva de negoci en el canvi de matèria extractiva sobre la qual es basa el seu parasitisme social a través de la renda de la terra, no és comparable: *"inclús amb hipòtesis optimistes de creixement i preus, el liti podria créixer fins als 150.000 milions de dòlars anuals el 2030, enfront dels 2,6 bilions de dòlars actuals del mercat del petroli, segons els càlculs de Financial Times."* (Expansión, 02-07-2023).

Prossegueix, per altra banda, amb caràcter general, la tendència de les petroleres a no realitzar grans inversions a les instal·lacions existents i la construcció per part de grans empreses de plantes d'autoproveïment energètic.

Comparativa d'inversions en energies no fòssils

A la guerra entre potències capitalistes que intenten dotar-se d'una independència material dels combustibles fòssils, tenim: la Inflation Reduction Act dels EEUU, el Green Deal de la UE, el catorzè pla xinès quinquennal, el Japan Green Growth Strategy o l'India Conservation Act, un negoci d'inversions planificades de *"més d'un bilió d'euros a escala mundial"* (La Vanguardia, 10-09-2023).

Els 10 principals països en inversió en transició energètica, 2022
En milers de milions de dòlars

Font: Bloomberg, La Vanguardia

El desplegament d'aquests plans, com es pot observar, no és homogeni, tenint una clara davantera el capitalisme xinès: *"El 55% de la capacitat de renovables instal·lada al món el 2023 procedeix de la Xina. La meitat dels automòbils elèctrics del món circulen a la Xina. A més Pequín acapara el 60% de la tecnologia manufacturera en sectors d'emissió zero, crea milions de llocs de treball i controla gairebé la totalitat de la cadena de valor de subministrament de bateries, amb el 74% del total de la fabricació de bateries de liti".* (La Vanguardia, 10-09-2023).

Panells solars xinesos

Un dels plans en el qual el predomini del capitalisme xinès és indiscutible, és el de la producció d'oblees per panells solars: *"Les fàbriques xineses produeixen el 75% de les oblees dels panells solars de tot el món. La UE va importar el 84% dels seus mòduls solars instal·lats entre el 2017 i el 2021. Els Estats Units, un 77% i l'Índia, un 75%."* (La Vanguardia, 10-09-2023).

Tanmateix, el fenomen més interessant és la sobreproducció latent i el descens dels preus derivats de l'excés de producció i de capacitat productiva: *"La caiguda dels preus dels materials solars ha fet baixar els costos al llarg de la cadena de subministrament en les últimes setmanes, sent les oblees de silici les que han experimentat el major descompte. Login Green Energy Technology Co. va abaixar el preu de les seves oblees fins a un 27% la setmana passada, mentre que la seva homòloga TCL Zhonghuan Renewable Energy Technology Co. va reduir el seu preu fins a un 25%. (...) Segons l'Associació de la Indústria del Silici de la Xina, l'enfonsament dels preus es deu fonamentalment a la caiguda del cost del polisilici, un material clau. Els fabricants d'oblees solars* ***han reduït el seu ritme de producció*** *degut a la debilitat dels preus i a l'excés d'oferta, i alguns d'ells* ***es troben entre el 60% i el 70% de la seva capacitat***."* (Bloomberg, 28-12-2022).

Sobre la base d'aquesta devaluació, la Xina no només inunda el mercat de panells solars, sinó que l'inunda de panells solars de baix cost. L'excés de capacitat productiva a l'epicentre del volcà repercuteix en un atapeïment als capil·lars de la xarxa de distribució.

"Norwegian Crystals, empresa productora dels lingots utilitzats a les cèl·lules solars, s'havia declarat ja en fallida el mes passat -afegia l'escrit-, mentre que Norsun, empresa solar de nacionalitat igualment noruega, havia anunciat aquest mes la ***suspensió de la seva producció fins que s'acabi l'any*** *(...). El cost europeu en components d'energia solar ha augmentat fins a passar dels 6.000 milions d'euros de 2016 als més de 25.000 milions de l'any passat, el que ha portat amb si* ***una superabundància de panells solars xinesos que a l'actualitat llangueixen als magatzems europeus***."* (Expansión, 13-09-2023).

Aquest és un exemple més d'una cosa que ja hem observat en anteriors ocasions i que consisteix en el fet que el cost o la inversió que realitza una potència capitalista no repercuteix necessàriament en les seves pròpies empreses: la inversió realitzada en panells solars per part de la UE ha beneficiat bàsicament a empreses xineses.

El volcà també escup cotxes elèctrics...

"Xina superarà aquest any al Japó com a major exportador de cotxes. Xina, el mercat més gran d'automòbils del món, ha creat aquests últims 15 anys una indústria de vehicles elèctrics que ha acaparat gran part de les cadenes mundials de subministrament de bateries (...), amb una competència cada vegada més ferotge al seu propi país." (Expansión, 05-09-2023).

La competència exacerbada a l'interior es deu a *"el desajust entre la producció de fàbriques xineses i la demanda local (...). El resultat ha sigut un "excés de capacitat massiva" en el número de vehicles produït a les fàbriques de tot el país, segons (...) l'exresponsable de Chrysler a Xina (...). "Tenim un excedent de 25 milions d'unitats que no s'utilitzen", explica".* (Expansión, 14-09-2023).

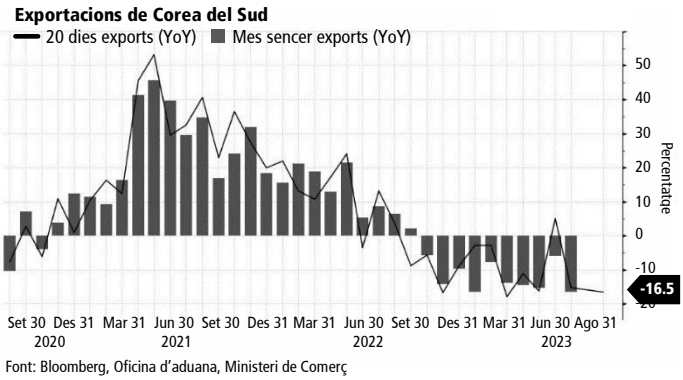
Aquesta supercapacitat productiva que SATURA el mercat local és la base de la INUNDACIÓ del mercat mundial. Exemples: per una banda, *"al voltant d'una cinquena part de tots els VE venuts a Europa es fabriquen a la Xina (...)."* (Expansión, 14-09-2023), per l'altra banda: *"El president executiu de Ford, Bill Ford Jr., va afirmar que EEUU "encara no està preparada" per competir amb la Xina en la producció de vehicles elèctrics."* (Bloomberg, 18-06-2023).

I no es tracta aquí tampoc d'una simple allau de mercaderies sobrants sinó de mercaderies que ja de per si són molt competitives a nivell de preu i encara ho seran més per la seva sobreproducció: *"la indústria xinesa de VE estava entre tres i cinc anys per davant dels fabricants d'automòbils estrangers en termes de tecnologia i escala, i fins 10 anys per davant en termes d'avantatge en costos."* (Expansión, 14-09-2023)

La burgesia europea estudia parapetar-se darrere d'una muralla aranzelària, com la té l'estatunidenca, però assistim al mateix fenomen (en un sentit invers, però igualment imparable) ja reflectit al Manifest del Partit Comunista: *"**els baixos preus de les seves mercaderies constitueixen l'artilleria pesant que enderroca totes les muralles de la Xina i fa capitular als bàrbars més fanàticament hostils als estrangers**"*.

La guerra pels semiconductors

La demanda mundial de semiconductors continua refredant-se, en comparació amb la sobredemanda generada per l'escassetat conjuntural posterior al fre de la producció el 2020. Això es reflecteix en la caiguda de les exportacions sud-coreanes afectades tant per la rebaixa de preus com pel volum d'unitats.

Font: Bloomberg, Oficina d'aduana, Ministeri de Comerç

Les relacions entre Corea del Sud i la Xina han tingut diverses anades i vingudes, amb declaracions de "reduir el risc" de l'economia de la primera respecte de la segona, seguides de declaracions immediates de la ministra sud-coreana de l'exterior parlant de reprendre el diàleg. La interdependència econòmica és massa forta.

Per la seva banda, l'imperialisme europeu, especialment endarrerit en aquest pla, *"(...) va aprovar ahir de manera definitiva la Llei Europea de Xips, amb la que la Unió Europea busca duplicar la seva producció de semiconductors fins cobrir el 20% de la fabricació mundial (...), la llei comptarà amb 3.300 milions d'euros del pressupost europeu."* (Expansión, 12-07-2023). Encara que una cosa són els desitjos i una altra diferent serà el que permeti la realitat material, han aconseguit atreure a TSMC per *"invertir 10.000 milions d'euros en una megafactoria de semiconductors a Dresden, a l'est d'Alemanya, la primera del grup asiàtic a Europa."* (Expansión, 09-08-2023).

Mentrestant, EEUU prossegueix en els seus intents de limitar el desenvolupament xinès en semiconductors, anunciant noves prohibicions d'inversions en sectors estratègics de la Xina. La primera reacció ha sigut una compra massiva: *"Baidu, ByteDance, Tencent i Alibaba han fet comandes de 1.000 milions de dòlars per adquirir uns 100.000 processadors A800 del fabricant de xips estatunidenc, que s'haurien d'entregar aquest any, segons vàries persones coneixedores de l'assumpte. Els grups xinesos també han comprat altres unitats de processament gràfic (GPU) valorades en 4.000 milions de dòlars."* (Expansión, 11-08-2023).

Però el resultat inevitable d'aquestes sancions és precisament el desenvolupament de les capacitats tecnològiques que es volen limitar: *"Huawei (...) es va introduir en la producció de xips l'any passat i està rebent un finançament estatal estimat en 30.000 milions de dòlars del Govern i de la seva ciutat natal, Shenzhen, segons l'Associació de la Indústria de Semiconductors, amb seu a Washington. Ha adquirit com a mínim dues plantes existents i està construint-ne almenys altres tres (...). La principal associació mundial d'empreses de xips adverteix que Huawei Technologies Co. està construint un conjunt d'instal·lacions secretes de fabricació de semiconductors a tota la Xina, una xarxa de fabricació a l'ombra que permetrà a l'empresa, inclosa a la llista negra, eludir les sancions dels EEUU i fomentar les ambicions tecnològiques del país. (...) A les empreses xineses se'ls permet en gran mesura comprar equips de fabricació de xips de generacions anteriors, màquines que utilitzen tecnologia de 28 nanòmetres o superior. Però les empreses incloses a la llista negra, com ara Huawei, tenen prohibides aquestes compres sense llicència i les excepcions són escasses. (...) L'AIS estima que hi ha almenys 23 instal·lacions de fabricació en marxa al país, amb inversions previstes de més de 100.000 milions de dòlars pel 2030, segons la presentació. Pel 2029 o 2030, la Xina està en camí de tenir més de la meitat de la capacitat mundial de la indústria de semiconductors de vella generació, els fabricats amb tecnologia de 28 o 45 nm, segons el grup."* (Bloomberg, 23-08-2023).

I això no és tot, deu congressistes republicans s'estiraven dels cabells desesperats en una carta *"(...) després que Huawei llencés un nou telèfon que fa servir tecnologia molt avançada que els Estats Units ha estat intentant mantenir fora de l'abast de la Xina. El telèfon, que fa servir un xip de 7 nanòmetres fabricat a la Xina que sembla dependre de tecnologia estatunidenca (...). Huawei i SMIC, l'empresa xinesa que va fabricar el xip, ja estan subjectes a sancions parcials per part dels Estats Units."* (Bloomberg, 14-09-2023).

Tot això porta a que a l'interior dels EEUU els representants del sector industrial afectat segueixin mantenint una oposició a les sancions a la Xina:

"Els directors executius d'Intel Corp., Qualcomm Inc. i Nvidia Corp. tenen previst exercir pressió perquè no s'ampliïn les restriccions a la venda a la Xina de determinats xips i dels equips necessaris per fabricar els semiconductors (...) Les empreses han argumentat que l'aïllament del seu major mercat perjudicarà la seva capacitat de gastar en l'avançament de la seva tecnologia i, en darrera instància, soscavarà el lideratge dels EEUU." (Bloomberg, 14-07-2023).

Tan important és per les empreses tecnològiques estatunidenques la inversió a la Xina que el fabricant de xips de memòria Micron Technology Inc., tot i que ha sigut vetada parcialment pel govern xinès al maig, anunciava al juny una inversió de 602 milions de dòlars a la seva planta d'empaquetatge de xips a la Xina.

La guerra aranzelària dels EEUU amb la Xina

L'actual fracció governant de la burgesia dels EEUU ha fet en el pla diplomàtic un envit per recuperar posicions, l'escenificació

més recent de les quals és la seva tornada a la UNESCO, tractant de rectificar la política executada en sentit contrari per l'anterior fracció governant.

No obstant això, en el pla de la política econòmica i, més específicament en la qüestió dels aranzels, ha mantingut la continuïtat amb la fracció governant anterior, cosa reconeguda per l'artífex dels aranzels pel costat republicà: *"Biden ha adoptat essencialment la política comercial de Trump"* (Bloomberg, 26-06-2023). Això es deu al fet que aquesta actuació ve imposada per la força (o més aviat feblesa) relativa de la indústria dels EEUU en comparació amb el grau de desenvolupament de les forces productives a Àsia.

I, amb tot, els EEUU no poden dur a terme aquesta política de contenció contra l'ALLAU de mercaderies que arriba del VOLCÀ DE LA PRODUCCIÓ, sense caure en múltiples contradiccions internes, sense perjudicar enormement les seves pròpies empreses, en un món capitalista completament interdependent en el que el "MERCAT MUNDIAL" del qual parlava el Manifest del Partit Comunista s'ha desenvolupat fins arribar a ser inapel·lablement mundial.

Les visites de representants polítics de la burgesia estatunidenca a la Xina es van succeint: el Secretari d'Estat (Blinken) al juny, la Secretària del Tresor (Yellen) al juliol, l'ex-Secretari d'Estat (Kerry) també al juliol, la Secretària de Comerç (Raimondo) a l'agost… Precisament per preparar aquesta última visita, els EEUU van aixecar les sancions a 27 empreses xineses.

També H. Kissinger (enviat als setanta per aconseguir acords entre els EEUU i la Xina) ha estat rebut pel president xinès, com a representant de facto del sector de la burgesia estatunidenca que no vol enfrontar-se a la Xina en una guerra en la qual tenen tots els números de ser el bàndol perdedor.

La resposta de l'imperialisme xinès

La principal resposta de l'imperialisme xinès ha estat continuar guanyant terreny sobre la base dels baixos costos de les seves mercaderies i tractar de desenvolupar les tecnologies l'accés a les quals veia limitat.

Però cada vegada més està començant a insinuar amb respondre amb el bloqueig a la venda de determinats productes o a l'accés a determinades matèries primeres. Ja hem vist el veto a determinats xips de Micron, anteriorment havia sancionat algunes companyies d'armament estatunidenques i més recentment: *"la Xina va anunciar que a partir de l'1 d'agost no es podrà exportar ni metall de gal·li o germani –materials que són fonamentals per la fabricació de semiconductors– ni més d'una dotzena dels seus derivats sense permís específic de les autoritats per 'protegir la seguretat nacional'."* (Expansión, 10-07-2023).

Les contradiccions de la UE respecte la Xina

L'imperialisme de la UE fa ja un temps que ha pres acta que no pot desenvolupar-se al costat de l'imperialisme xinès sense xocar amb aquest i, de "soci estratègic" el 2019, va ser qualificat el 2021 com "rival sistèmic".

La UE intenta competir amb la Xina a Llatinoamèrica: *"el programa europeu Global Gateway, centrat en la digitalització i l'energia, destinarà fins el 2027 més de 45.000 milions d'euros en inversions a Amèrica Llatina i el Carib (…) un compendi de més de 130 projectes."* (Expansión, 18-07-2023).

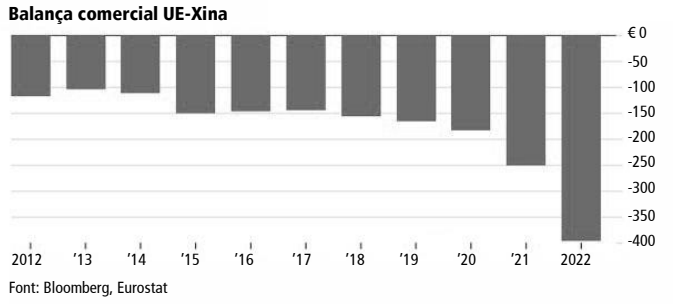
Però la UE no és un bloc granític i els seus diferents membres tenen diferents graus de relació o dependència amb la Xina. Tampoc veuen clar les burgesies europees que abraçar-se als EEUU els porti a cap lloc.

Poc després de la visita a la Xina (veure "El Comunista" nº70, pàg. 23), el president francès declarava: *"El parany per Europa seria veure's atrapada en els desajustos del món i en crisis que no són les nostres (…) Si hi ha una acceleració de la inflamació del duopoli, no tindrem ni el temps ni els mitjans per finançar la nostra autonomia estratègica i ens convertirem en vassalls, quan podem ser un tercer pol si tenim alguns anys per construir-lo (…) No volem entrar en una lògica de bloc a bloc."* (El País, 12-04-2023)

Pel seu costat, la burgesia alemanya està en la següent situació: *"la Xina és ja el primer soci comercial d'Alemanya. (…) BMW va obrir una extensió de la seva fàbrica a Shenyang, al nord-est del país, a l'inici de l'any; Audi està construint una planta de vehicles elèctrics a la Xina; la química BASF va inaugurar al setembre la primera fase de la seva nova fàbrica en aquell país."* (La Vanguardia, 25-10-2022).

"El responsable executiu de Mercedes-Benz (…) va declarar fa un mes al diari alemany Bild am Sonntag que tallar llaços amb la Xina 'seria impensable per gairebé tota la indústria alemanya'. I que 'els principals actors de l'economia mundial (Europa, els Estats Units i la Xina) estan tan estretament entrellaçats que no té sentit retirar-se de la Xina." (La Vanguardia, 14-05-2023).

La qüestió és que la balança comercial entre la Xina i la UE està cada vegada més desequilibrada: *"El 2022 les exportacions de béns de la UE a la Xina gairebé no van variar, situant-se en 230.000 milions d'euros, mentre que les importacions van augmentar a 626.000 milions d'euros, més del 20% del total del bloc."* (Expansión, 08-08-2023).

Alemanya havia autoritzat l'entrada de Cosco al port d'Hamburg, però finalment el va bloquejar: *"Les empreses xineses ja tenen participacions en ports d'almenys 10 Estats membres, la qual cosa podria donar a Pequín accés a informació sensible sobre el flux de mercaderies europees."* (Bloomberg, 19-06-2023).

Una contradicció similar viu la burgesia europea en matèria dels sistemes de comunicació de nova generació. Malgrat que diversos governs europeus han prohibit l'accés de Huawei a les seves xarxes, en el marc de la UE s'ha vingut materialitzant igualment: *"la participació de Huawei a múltiples projectes sensibles, que van des de la intel·ligència artificial al 6G i la computació al núvol, (…) Huawei ha participat en 11 projectes en el marc de l'emblemàtic programa de recerca i innovació Horitzó Europa, rebent fins al 14% del finançament per un total de 3,89 milions d'euros. Huawei ha declarat que ha participat en més de 30 programes de l'emblemàtic marc de R+D de la UE des de 2007."* (Expansión, 15-06-2023).

Evolució del sector aeronàutic

A finals de juny s'ha celebrat el Saló Aeronàutic de París: *"A la trobada es van signar acords comercials per uns 150.000 milions d'euros, una xifra que serveix per assegurar el futur de la*

indústria i que posa de manifest la seva fase expansiva." (Expansión, 01-07-2023).

La burgesia estatunidenca quantifica així la previsió de negoci al sector aeronàutic: *"Boeing va dir ahir que la demanda d'avions comercials prevista al món pels pròxims 20 anys ascendirà a 42.600 unitats. Això implicarà unes vendes per vuit bilions de dòlars (7,3 bilions d'euros) i una facturació per serveis comercials de 3,5 bilions d'euros."* (Expansión, 20-06-2023).

La pregunta és qui s'emportarà el benefici més gran d'aquest negoci, tenint en compte que l'augment del trànsit aeri no serà homogeni a escala mundial: *"s'espera que el trànsit aeri xinès creixi més d'un 5% anual, un 50% més ràpid que la mitjana mundial. Les aerolínies xineses representaran més del 20% de la demanda mundial total, segons estimacions d'Airbus."* (Expansión, 31-05-2023).

Vegem les dades que presentem a continuació. A nivell immediat, a l'última gran subhasta de contractes: *"Airbus (…) va signar contractes per més de 800 avions amb diferents companyies aèries. Va destacar, sobretot, la comanda de 500 aeronaus de la família A320 amb la 'low cost' índia IndiGo (…) com la macrocomanda de 250 unitats de diferents models amb Air India"* (Expansión, 01-07-2023) i, Boeing, per la seva banda, va realitzar 360 contractes dels quals la majoria van ser amb *"Air India, que, igual que amb Airbus, adquirirà 250 avions de passadís únic de Boeing."* (Expansión, 01-07-2023).

Fins ara el tercer fabricant operatiu era la brasilera Embraer que, encara que quedava lluny dels dos grans, tenia *"una quota mundial del 29% en avions de passatgers de menys de 150 seients amb la seva gamma de E-Jets. Embraer és també un actor important en avions per executius, present a les gammes petita i mitjana, i té una interessant activitat en defensa. I finalment, està desenvolupant un avió elèctric per transport urbà."* (Expansión, 12-09-2023).

Però precisament el capitalisme xinès ha aconseguit dotar-se del seu primer avió comercial de fabricació pròpia, amb el consegüent impacte que això tindrà en l'evolució de les comandes: *"(…) primer vol comercial de l'avió de passatgers C919, de fabricació nacional. És un bon auguri per les futures vendes de l'avió. Pequín espera que desafiï al duopoli d'Airbus i Boeing. L'empresa estatal Commercial Aviation Corp of China ha trigat 15 anys a posar en servei aquest avió de 164 places (…). Cap aerolínia xinesa ha comprat un avió comercial de passatgers Boeing en sis anys (…) les aerolínies xineses han fet comandes rècord d'avions Airbus. Ara, al seu lloc, demanaran cada vegada més avions CACC. China Eastern Airlines, recolzada per l'Estat, té una sèrie de lliuraments de C919 previstos per aquest any. CACC acumula comandes de clients locals que superen els 1.200 avions."* (Expansión, 31-05-2023).

Com hem vist al principi, l'afany comprador d'aeronaus del capitalisme indi és el motor darrere de les més de 800 i 360 comandes d'Airbus i Boeing respectivament. El mercat xinès ell sol acumula 1.200 comandes, el mateix ordre de magnitud, amb una perspectiva major d'increment. I això sense contar que els propis avions d'Airbus comencen a ser construïts a la Xina: *"Airbus SE es disposa a enviar per primera vegada a un client europeu un avió de passatgers construït a la Xina."* (Bloomberg, 13-06-2023).

També s'està produint una expansió de les aerolínies xineses a totes les connexions d'Europa amb Àsia. El motiu? *"Les aerolínies comunitàries no poden sobrevolar el país euroasiàtic, una limitació que no sofreixen les xineses. Un hipotètic vol regular d'Iberia entre Madrid i Shanghai trigaria dues hores més que la mateixa connexió d'un rival xinès, que seria molt més competitiu en haver d'usar menys combustible i menys necessitats de personal."* (Expansión, 22-06-2023).

És significatiu que un resultat de l'"aïllament" de Rússia per part del capitalisme europeu sigui el **d'aïllar als aïlladors**, que les aerolínies europees siguin apartades d'una de les connexions més importants per no poder sobrevolar l'espai aeri rus. Una vegada més*: "Només rarament esdevé el que s'ha desitjat... tots els xocs de les innombrables voluntats i accions individuals condueixen a un estat de coses que és absolutament anàleg a l'imperant a la naturalesa inconscient. Els objectius de les accions són desitjats, **però els resultats que produeixen aquestes accions no són els desitjats**, o, quan semblen correspondre a l'objectiu desitjat, tenen de fet en conclusió conseqüències diferents de les desitjades..."* (F. Engels, citat a "L'individu com a titella de la història", 1953).

LLEGEIX, DÓNA SUPORT I DIFÓN LA PREMSA COMUNISTA
"EL COMUNISTA"

The Internationalist Proletarian #11

Organic centralism: a vital question (IV)

Central banks: marionettes under the control of more powerful forces

The commodity labor force

Energy price convulsions

Gradual deflation of the supply chain

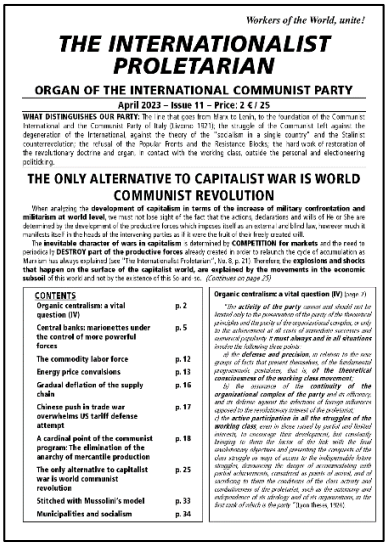
Chinese push in trade war overwhelms US tariff defense attempt

A cardinal point of the communist program: The elimination of the anarchy of mercantile production

The only alternative to capitalist war is world communist revolution

Stitched with Mussolini's model

Municipalities and socialism

Workers of the World, unite!

THE INTERNATIONALIST PROLETARIAN

ORGAN OF THE INTERNATIONAL COMMUNIST PARTY

April 2023 – Issue 11 – Price: 2 € / 25

THE ONLY ALTERNATIVE TO CAPITALIST WAR IS WORLD COMMUNIST REVOLUTION

CONTENTS

Organic centralism: a vital question (IV) p. 2
Central banks: marionettes under the control of more powerful forces p. 5
The commodity labor force p. 12
Energy price convulsions p. 13
Gradual deflation of the supply chain p. 16
Chinese push in trade war overwhelms US tariff defense attempt p. 17
A cardinal point of the communist program: The elimination of the anarchy of mercantile production p. 18
The only alternative to capitalist war is world communist revolution p. 25
Stitched with Mussolini's model p. 33
Municipalities and socialism p. 34

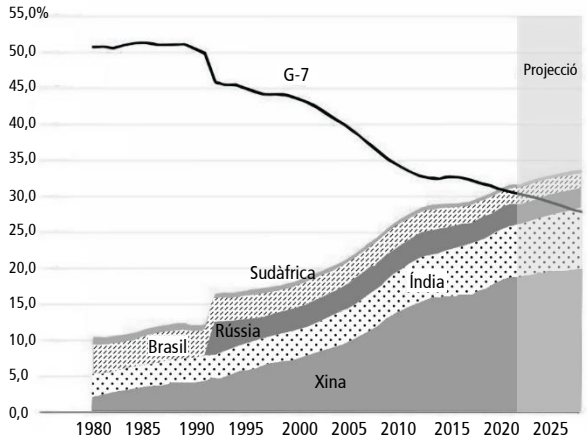
La cimera dels BRICS

Amb la participació de 60 caps d'estat, la cimera celebrada a Sudàfrica ha decidit l'expansió dels BRICS. Amb aquesta expansió s'incorporen al grup grans països productors de petroli (Aràbia Saudita, EAU, Iran), d'aliments (Argentina) i amb recursos geoestratègics com l'aigua, la possibilitat d'electrificació de tota una àrea o el control del canal de Suez (Etiòpia, Egipte).

Les bases materials de la conformació d'aquest grup són el DESENVOLUPAMENT DE LES FORCES PRODUCTIVES a Àsia, Àfrica i Sudamèrica que els imperialismes occidentals en general (i estatunidenc en particular) no han pogut aturar. Abans de l'expansió, el PIB conjunt per paritat de poder adquisitiu ja superava el dels països del G-7 (Alemanya, Canadà, Estats Units, França, Itàlia, Japó i Regne Unit) i *"amb l'ampliació els BRICS passaran de controlar el 32% del PIB mundial en termes de Paritat de Poder Adquisitiu (PPA) fins al 37%"* (Expansión, 25-08-2023).

En el gràfic següent es pot observar la **tendència general**, infinitament més important que la dada estàtica comparativa puntual.

PIB per paritat del poder adquisitiu (ppa), percentatge del total mundial

Font: FMI, La Vanguardia

La guerra en els mitjans de pagament

Malgrat l'anunci de la intenció de llançar una moneda comuna, el focus dels integrants dels BRICS és reduir l'ús del dòlar i realitzar pagaments en les seves divises en les seves relacions comercials. El president rus, que va participar telemàticament per no haver de ser arrestat pel seu propi soci sudafricà, declarava: *"(…) el percentatge del dòlar en les operacions d'exportació i importació en el marc dels BRICS va disminuir. L'any passat va ascendir només al 28,7%."* (Expansión, 23-08-23).

"El Govern argentí pagarà aquest divendres al Fons Monetari Internacional (FMI) US$ 2.700 milions (…) s'utilitzaran 1.700 milions de DEG [Drets Especials de Gir, la moneda que utilitza el FMI] i, la resta, es pagarà en iuans de lliure disponibilitat del swap de monedes amb el Banc Popular de la Xina. El FMI rebria els iuans, que podria intercanviar per DEG al Banc de la Xina, o bé a un altre país membre que necessités iuans per realitzar transaccions." (Amèrica Economia, 20-06-2023).

"El Banc Africà d'Exportació i Importació espera que entre 15 i 20 països s'hagin adherit al Sistema Panafricà de Pagaments i Liquidació per finals d'any. (…) El sistema, conegut com PAPSS, utilitza per ara el tipus de canvi del dòlar, (…) "Però estem treballant amb els bancs centrals per desenvolupar un mecanisme de tipus de canvi que permeti a les 42 divises africanes ser convertibles entre si. (…) La immensa majoria del comerç intraregional africà es realitza mitjançant conversions al dòlar. Iniciatives com el PAPSS i l'Acord Continental Africà de Lliure Comerç, que crearia la major zona de lliure comerç del món per superfície, pretenen impulsar el comerç interior reduint les barreres, inclosa la necessitat d'intermediaris com el dòlar estatunidenc." (Bloomberg, 18-06-2023).

El predomini del dòlar en el comerç proporciona als Estats Units importants avantatges econòmics i polítics. Entre altres coses significa que una enorme proporció dels fluxos financers transfronterers han de passar per bancs autoritzats a EEUU que estan subjectes a la normativa, el règim de sancions i el sistema fiscal d'aquest país.

"La liquidació sol produir-se durant l'horari laboral dels EEUU i pot retardar-se per un dia festiu en qualsevol dels països implicats, la qual cosa dóna peu a una plataforma com mBridge (…) desenvolupat per la Xina, Tailàndia, Hong Kong i els Emirats Àrabs Units, probablement tindrà llest un producte bàsic per finals d'any (…). Es tracta d'un esforç conjunt amb el Banc de Pagaments Internacionals de Basilea (Suïssa) (…) Amb aquest sistema, una empresa xinesa podria pagar a un proveïdor dels EAU fent que el seu banc emeti un token digital de e-iuans a través del Banc Popular de la Xina en la blockchain de mBridge, o llibre major. Allà, aquest token podria acreditar-se en qüestió de segons en el banc del venedor als EAU, que al seu torn l'acreditaria en el banc del venedor als EAU, que al seu torn abonaria el dirham, la moneda local, en el compte del venedor." (Bloomberg, 09-08-2023).

És convenient comparar la notícia anterior amb aquesta altra:

"Vuit anys de treball i preparatius li ha portat a la Reserva Federal dels Estats Units tenir a punt FedNow, un nou sistema tecnològic que des d'ahir permet a les entitats financeres de tot el país garantir pagaments instantanis. De moment, només 57 bancs, entre els quals es troba una selecció d'entitats de diferents grandàries, utilitzaran el sistema (…) per fer una transferència entre bancs es necessiten aproximadament dos dies (a vegades tres), encara que el temps es duplica si es tracta d'un banc i una Fintech (…) A la UE, rares vegades supera les 24 hores quan les transferències es gestionen de formen ordinària." (Expansión, 21-07-23).

Mentre uns intenten passar de tres dies a 24 hores en les transaccions intranacionals, els altres experimenten amb passar a segons en les transaccions internacionals…

I ho fan amb la tecnologia base de les monedes digitals que cada vegada estarà més a l'ordre del dia: *"segons (…) el Banc de Pagaments Internacionals (BIS), l'anomenat banc central dels bancs centrals, el 2030 hi haurà fins a 24 monedes virtuals en circulació."* (Expansión, 07-08-2023).

D'una banda, és important no confondre aquestes monedes amb les denominades "criptodivises" que estan vivint una nova borratxera alcista després de la seva última gran patacada. D'altra banda, la qüestió que s'haurà de dirimir és quines divises, a través de quines plataformes s'imposaran sobre les altres.

La Nova Ruta de la Seda de l'imperialisme xinès

Des del seu llançament fa deu anys, l'imperialisme xinès s'ha anat expandint pel món sobre la base de les inversions i acords relacionats amb la Nova Ruta de la Seda: *"Fins a mitjans del passat mes de febrer, la Xina havia signat acords de col·laboració amb 151 països i 32 organitzacions internacionals en el marc de la Iniciativa de la Franja i la Ruta. (…) Durant els cinc primers mesos d'aquest any, el comerç entre la nació i la resta dels socis*

internacionals que participen a la iniciativa va facturar 5,78 bilions de iuans (747.000 milions d'euros), un augment del 13,2% respecte a l'exercici anterior. Entre gener i abril, la seva inversió estrangera directa no financera en aquests països es va situar en 7.530 milions de dòlars (6.970 milions d'euros), un 9% més que en el mateix període de 2022." (El País, 22-06-2023).

De fet, la participació dins de les exportacions totals xineses dels Estats que integren la Nova Ruta de la Seda no deixa de créixer, en general, i amb els pertanyents a l'ASEAN en particular:

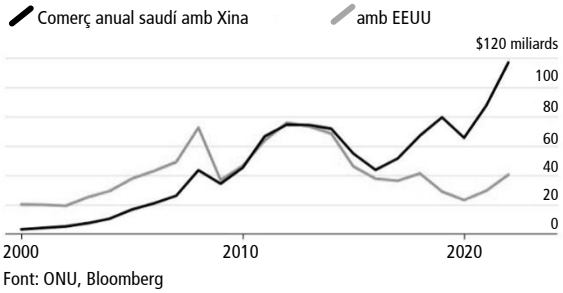
Font: Expansión, Wind y Dongwu Securities

"Els enviaments de la Xina als membres de l'Associació de Nacions del Sudest Asiàtic s'han disparat fins a gairebé 600.000 milions de dòlars al mes (...) El canvi s'ha vist afavorit per l'Associació Econòmica Integral Regional liderada per Pequín, que va entrar en vigor l'any passat per convertir-se en el major bloc de lliure comerç del món, va afirmar Frederic Neumann, Economista Cap per Àsia de HSBC. També és un testimoniatge de la remodelació de les cadenes de subministrament mundials: les peces procedents de la Xina es traslladen cada vegada més al Sudest Asiàtic pel seu assemblatge final abans de ser exportades a la resta del món, va afirmar. (...) "En resum, un dels corredors comercials clau d'Àsia i, de fet, del món, és ara el que uneix l'ASEAN i la Xina continental". " (Bloomberg, 05-09-2023).

Com hem vist en anteriors números de la revista, l'imperialisme xinès ha prestat especial atenció a Àfrica: *"(…) la Xina ha acabat de construir o està en procés de millorar 30.000 quilòmetres de carreteres i 2.000 de vies fèrries en el continent africà, així com infraestructures que garantiran 85 milions de tones de capacitat portuària anual i altres 9 milions d'aigua potable al dia."* (El País, 25-08-2022).

El paper (o papers) d'Aràbia Saudí

Sota l'auspici xinès van restablir les relacions fa molt poc dos dels recentment admesos als BRICS: Aràbia Saudita i l'Iran.

Font: ONU, Bloomberg

Pocs dies després de la visita del Secretari d'Estat dels EEUU a l'Aràbia Saudita, *"la capital saudita ha acollit la major trobada empresarial xinesa-àrab de la història (…) els funcionaris saudites van parlar d'integrar la Xina a la regió àrab i els executius xinesos van dir que estaven disposats a "desamericanitzar" al principal exportador de petroli del món."* (Bloomberg, 13-06-2023).

Però això no significa que tot es desenvolupi al gust de l'imperialisme xinès, ni que la resta de membres del BRICS no intentin jugar la seva pròpia partida: *"L'Índia i l'Aràbia Saudita van reafirmar ahir el seu compromís amb el corredor econòmic Índia- Orient Mitjà -Europa anunciat el passat cap de setmana durant la cimera del G20, un ambiciós projecte que pretén ser una alternativa a la Ruta de la Seda xinesa. (…) un projecte que implica als Estats Units, l'Índia, Aràbia Saudita, Emirats Àrabs Units (EAU), Alemanya, França, Itàlia i la Unió Europea (UE). (…) La idea del megaprojecte és establir ferrocarrils i rutes marítimes que connectin l'Índia amb Europa a través dels Emirats Àrabs Units, Aràbia Saudita, Jordània i Israel, reconfigurant el comerç entre aquests països i reduint significativament el temps necessari per transportar mercaderies."* (Expansión, 12-09-2023).

El pla també contempla *"un corredor transafricà amb un ferrocarril entre el port de Lobito a Angola, la República Democràtica de Congo i Zàmbia."* (El País, 10-09-2023).

L'impuls de l'imperialisme indi

Així, no s'ha de concloure que els BRICS són un "bloc" pròpiament dit, atès que ni són completament homogenis ni mancats de contradiccions entre ells:

"S'ha demanat a l'últim periodista indi a la Xina que abandoni el país. Nova Delhi i Pequín s'expulsen mútuament els seus respectius reporters, en una sèrie de represàlies recíproques que agreuja les desavinences entre les dues potències econòmiques asiàtiques." (Bloomberg, 12-06-2023).

L'Índia, que a l'abril de 2023 va superar la Xina en població i és una gran importadora d'armament rus, ha estat intensament cortejada tant pels EEUU com per la UE, amb discursos al Congrés i al Senat dels EEUU, sopars amb els presidents de torn i desfilada militar pel dia de la presa de la Bastilla a França.

Des d'un punt de vista econòmic especulatiu: *"Les accions a l'Índia han atret gairebé 10.000 milions de dòlars en entrades netes estrangeres des de març, la qual cosa suposa la major xifra en un trimestre des de finals de 2020. Els bons denominats en rupies estan en camí de registrar la major ratxa de compres mensuals per part de fons estrangers en gairebé quatre anys, mentre que la moneda local ofereix la segona millor rendibilitat d'Àsia aquest any."* (Bloomberg, 21-06-2023) i des d'un punt de vista de les inversions productives: *"Amazon.com Inc. i Google, de Alphabet Inc., es comprometen a augmentar les seves inversions a l'Índia per impulsar el creixement en un mercat clau. La iniciativa es produeix després d'una reunió celebrada pel President dels EEUU, Joe Biden, i el Primer Ministre indi, Narendra Modi amb alts executius tecnològics, inclosos els d'Amazon i Google, a la Casa Blanca el divendres."* (Bloomberg, 24-06-2023).

Cal aprofitar aquestes ocasions en les que el seguici d'empresaris acompanya el seu representant-titella per recordar la definició precisa continguda al Manifest del Partit Comunista: *"El govern de l'Estat modern no és més que una junta que administra els negocis comuns de tota la classe burgesa."* (Manifest del Partit Comunista, 1848).

La reducció de la dependència dels EEUU amb la Xina pel camí d'incrementar-la amb l'Índia no és un camí viable cap a la restitució d'un predomini estatunidenc en l'economia mundial. Deixant de banda els diferents ordres de magnitud de les infraestructures i volum d'inversió, tampoc canviaria gran cosa en aquest sentit que les mercaderies asiàtiques inundin els mercats europeus passant per l'Índia i Orient Mitjà en lloc de per Rússia i Bielorússia. No obstant això, sí que podria tenir un gran impacte una guerra entre la Xina i l'Índia que reduís a cendres els dos principals epicentres del volcà de la producció i permetés als imperialismes que actualment estan sent posats contra les cordes intervenir des de fora i rellançar un altre nou cicle

macabre de reconstrucció, encara que el resultat últim fos igualment arribar… al punt de partida. Per tant, els EEUU intentaran crear discòrdia tant com puguin en la relació dels imperialismes xinès i indi entre ells. En qualsevol cas, no seran els desitjos dels EEUU sinó el desenvolupament de l'economia allò que determinarà que es desencadeni o no el xoc.

L'Índia també està estenent la seva influència a l'Àfrica:

"Àfrica s'ha convertit en el segon major receptor de crèdit de l'Índia, que intenta atrapar la Xina en l'expansió de la seva influència en aquest continent ric en recursos.

Quaranta-dues nacions africanes van rebre uns 12.000 milions de dòlars, és a dir, el 38% de tot el crèdit concedit per l'Índia en l'última dècada, a penes uns punts percentuals per sota dels seus veïns, (...) Si bé els préstecs de la Xina a Àfrica han disminuït des de 2016, en general en els 10 anys fins a 2020, va prometre 134.600 milions de dòlars a les nacions africanes, segons dades del Centre de Polítiques de Desenvolupament Global de la Universitat de Boston. Això és gairebé 11 vegades més del que ha ofert Índia. (...) En els últims nou anys, 18 de les 25 noves ambaixades o consolats indis estaven a l'Àfrica." (Bloomberg, 04-07-2023).

Els imperialismes, més vells i més joves

En aquesta lluita entre potències capitalistes per desallotjar-se recíprocament de les seves posicions, la situació, els interessos i les necessitats materials de cada grup imperialista determinarà la retòrica apropiada com a reflex en la seva voluntat i consciència del seu ser social.

Les dues guerres mundials van suposar el desballestament gradual però inexorable dels imperialismes anglès i francès, permetent als EEUU obtenir una posició dominant general mai igualada en potència per la Rússia estalinista. Això no li va permetre (ni podia permetre-li) no obstant això aturar el prorrompre del capitalisme en les àrees asiàtica i africana o impedir el DESENVOLUPAMENT I INTERCONNEXIÓ de les forces productives en aquestes àrees, així com al pati del darrera dels EEUU: Llatinoamèrica.

Les burgesies que lluitaven en aquelles àrees (burgesies que eren revolucionàries a Àsia i Àfrica, però no a Llatinoamèrica on la forma de producció capitalista era ja hegemònica malgrat la poca densitat de població) contra les metròpolis capitalistes i els seus suports locals, es van anomenar anti-imperialistes i van reflectir ideològicament la seva lluita per una part del pastís de l'EXPLOTACIÓ DEL PROLETARIAT LOCAL I MUNDIAL com una lluita contra "l'imperi".

En el moment actual, en el que els capitalismes més joves atropellen els més vells, tant els uns com els altres tiraran mà d'aquesta mena de retòrica per tractar de lligar ideològicament el proletariat a la defensa de la seva burgesia. Aquest és el sentit de les declaracions del president del Brasil (Lula): *"No podem acceptar un nou colonialisme"*, referit al predomini del dòlar. Aquestes són les declaracions de la primera potència econòmica d'Amèrica del Sud, a la cimera d'un bloc econòmic que controla el 37% del PIB mundial, que ha superat àmpliament el PIB del G-7 (barreja de vencedors i vençuts de la segona guerra mundial). Haurem de veure els imperialismes clàssics també lamentar-se de ser reduïts a la situació d'una colònia!

La classe obrera ha de recordar sempre que la primera guerra mundial es va justificar amb la teoria de l'alliberament de les nacions oprimides (cada potència pretenia estar alliberant les oprimides per la resta, mentre mantenia les seves sota la seva bota) i que fins i tot en la industrialitzada Alemanya va poder propagar-se l'assimilació a una colònia per efecte del Tractat de Versalles. Aquesta va ser la base teòrica del socialisme nacional alemany i de les batzegades del "bolxevisme nacional" que va aconseguir instal·lar-se fins i tot al 1923 dins la 3ª Internacional mentre aquesta relliscava sense poder detenir-se pel pendent de la degeneració.

El text "El comunisme i la qüestió nacional" (1924) a més de resumir amb precisió la necessitat del moviment comunista de tenir principis o, millor, **postulats programàtics estables** adquirits i de la seva "codificació" en clares regles tàctiques d'acció, denunciava l'eclecticisme tàctic que tallava tota relació amb els principis que havien originat determinades tàctiques (correctes en una situació de revolució anti-feudal, traïdores en una situació de capitalisme ja imperant):

"Heus aquí com l'oblidar l'origen de principi de les solucions polítiques comunistes pot portar a aplicar-les on falten les condicions que les han suggerit, sota el pretext que qualsevol complicat expedient es pugui utilitzar sempre útilment. No pot no considerar-se com un fenomen que té una certa analogia amb les empreses del social-nacionalisme, el fet que el company Radek, per sostenir en una reunió internacional la tàctica fomentada per ell, "descobreixi" que el gest del nacionalista sacrificant-se en la lluita contra els francesos del Ruhr ha de ser exaltat pels comunistes en nom del principi (nou per nosaltres, i inaudit), que per sobre dels partits s'hagi de sostenir a qualsevol que se sacrifiqui per la seva idea." (El comunisme i la qüestió nacional, 1924).

L'IMPERIALISME ÉS UNA FASE HISTÒRICA DEL CAPITALISME, no una característica peculiar de determinades burgesies nacionals: *"convé donar una **definició de l'imperialisme** que inclogui els següents cinc trets bàsics: 1) la **concentració de la producció i del capital** ha assolit un punt tan elevat de desenvolupament, que ha creat els monopolis, decisius en la vida econòmica; 2) la **fusió del capital bancari amb l'industrial** i la formació, sobre la base d'aquest "capital financer", de l'oligarquia financera; 3) l'**exportació de capital**, a diferència de l'exportació de mercaderies, adquireix una importància excepcional; 4) la formació d'**associacions capitalistes monopolistes internacionals, que es reparteixen el món**; i 5) **la culminació del repartiment territorial del món** entre les grans potències capitalistes."* (L'imperialisme: fase superior del capitalisme, Lenin, 1917).

En el cor de tots els "antiimperialistes" batega l'ambició d'un gran imperialista perquè l'impuls econòmic (capitalista) que els mou a desembarassar-se del control d'altres potències és el mateix que els empeny a controlar ells el mercat mundial.

De la mateixa manera, en el cor de tot imperialisme consolidat sobreviu la veueta candorosa i victimista que apareix quan està sent atropellat per uns altres o quan ha de justificar les més grans bestialitats en la seva actuació.

LLEGEIX, DÓNA SUPORT I DIFÓN LA PREMSA COMUNISTA!

****

ALTERNATIVA AL SISTEMA MERCANTIL CAPITALISTA (vídeo documental)

LA GUERRA COMERCIAL PORTA A LA GUERRA MILITAR

Marc històric general

La culminació de les revolucions burgeses a l'àrea asiàtica i africana després de la 2ª guerra mundial va obrir la porta a un desenvolupament vertiginós posterior del capitalisme, principalment a l'àrea asiàtica, coronant **l'extensió del capitalisme a nivell mundial**. La llei de la **tendència decreixent de la taxa de guany** combinada amb els diferents moments en els que irromp el capitalisme en els diferents camps geohistòrics es tradueix en la llei per la qual els capitalismes més joves acumulen a un ritme més ràpid que els més vells.

El desenvolupament capitalista de l'àrea asiàtica amb base industrial va suposar un enorme baló d'oxigen pel capitalisme mundial, aportant masses enormes de plusvàlua extorsionada a les masses proletaritzades i que es proletaritzen en aquest procés, aportant un rejoveniment de la taxa de guany al capitalisme occidental que realitzava allà les seves inversions. La gran massa de proletaris explotats a l'àrea asiàtica s'ha traduït en una gran massa de plusvàlua que, al seu torn, s'ha traduït en una gran acumulació de capital productiu que, a la vegada, s'ha traduït en una gran massa de capital comercial i financer. Això ha suposat un **desplaçament gradual del centre de gravetat del capitalisme cap a Àsia**, estimulat dialècticament per la necessitat dels capitalismes més vells de treure a flotació la seva taxa de guany.

El **repartiment del món** realitzat a Ialta i Potsdam no es correspon ja amb la realitat de les diferents potències imperialistes en pugna: Alemanya va forçar la seva reunificació, la formació de la UE i l'absorció de l'Europa de l'Est; l'imperialisme rus va ressuscitar del seu enfonsament gràcies als alts preus del petroli i del gas; la potència productiva del Japó va poder ser reclosa dins de les seves fronteres però el capitalisme xinès ha copat les posicions principals en el capital industrial i financer i s'expandeix pel món; altres potències com Turquia, l'Índia, el Brasil i Sudàfrica juguen un paper principal en el món capitalista.

La ruptura del repartiment del món i les crisis de sobreproducció porten a les guerres comercials i militars per la *"**destrucció** obligada d'una massa de forces productives (…), per la **conquesta** de nous mercats i l'explotació més intensa dels antics"* (Manifest del Partit Comunista). En aquestes guerres, la classe obrera ha de rebutjar qualsevol aliança amb la seva pròpia burgesia: *"**els obrers no tenen pàtria**"* (Manifest del Partit Comunista).

La caracterització de totes les guerres en la fase actual del capitalisme i que ha de servir de referència a la classe obrera mundial, es troba en el següent posicionament de Lenin: *"**figurem-nos a un esclavista posseïdor de cent esclaus que lluita contra un altre, que en posseeix dos-cents, per una distribució més "equitativa" d'aquests esclaus.** És clar que parlar en aquest cas de guerra "defensiva" o de "defensa de la pàtria" seria falsejar la història i equivaldria, a la pràctica a **una simple farsa dels hàbils esclavistes** per enganyar la gent senzilla, els petits burgesos i la gent inculta. (…) I no correspon als socialistes ajudar a un bandit més jove i més vigorós a que desvalisi altres bandits més vells i més saciats. El que han de fer els socialistes és **aprofitar-se de la lluita dels bandits per enderrocar-los a tots."*** (El socialisme i la guerra, Lenin, 1915).

La guerra per Àfrica

A "El Comunista" nº69 (pàg. 21) i a "El Comunista" nº70 (pàg. 24) vam analitzar la creixent importància que adquiria el desenvolupament de les forces productives a Àfrica. De la lectura d'aquest mateix número de la revista es desprèn clarament la importància creixent que té Àfrica en la guerra comercial entre potències capitalistes i com **àrea de desenvolupament del capitalisme**. Es pot observar per la incorporació d'Etiòpia i Egipte al BRICS (pàg. 20), juntament amb Sudàfrica, i per les inversions i crèdits que intenten desenvolupar tant la Xina com l'Índia (pàg. 21) i les diferents potències occidentals. La Unió Africana ha estat incorporada com a membre del G-20.

El desenvolupament de les forces productives a Àfrica, amb inversió massiva de capital asiàtic, es tradueix en una INTERCONNEXIÓ creixent que va acompanyada de la creació de la major àrea de lliure comerç per superfície del món i d'un sistema de pagaments en divises locals que té com objectiu desplaçar al dòlar en el comerç intra-africà (pàg. 20).

L'estabilitat de la zona interessa als imperialismes xinès, turc, emiratià, etc. mentre que als EEUU i a l'imperialisme europeu els convé la inestabilitat d'una zona de la qual han estat expulsats, la integració de la qual no aconsegueixen ni evitar ni aprofitar. Aquest conflicte econòmic es manifesta en una sèrie de xocs militars.

A l'extrem occidental del Sahel, prossegueix l'expulsió del capitalisme europeu sobre la base del suport militar rus en la lluita pel control de les matèries primeres de la zona. Els 11.600 soldats i 1.500 policies de l'ONU desplegats a Mali han hagut de sortir anticipadament davant la pressió militar del govern, secundat per tropes mercenàries russes. A Mali i a Burkina Faso se li ha sumat ara Níger que, després del cop militar, ha ordenat la retirada dels 1.500 soldats francesos i fins i tot de l'ambaixador francès. Els soldats francesos segueixen a les bases mentre es produeixen manifestacions amb banderes russes exigint la seva retirada. Després d'una sèrie d'anades i vingudes, els països de la zona sembla que han descartat la intervenció militar contra la junta militar.

A l'extrem oriental del Sahel, s'ha iniciat un conflicte armat a Sudan entre l'exèrcit i les Forces de Suport Ràpid (que han actuat a Líbia i Iemen) en el qual estan en joc les inversions d'EAU en els ports, les inversions xineses en ferrocarrils, els oleoductes que treuen petroli de Sudan del Sud, la producció de goma aràbiga i l'extracció d'or. *"Sudan va exportar oficialment 34,5 tones d'or per valor de més de 2.000 milions de dòlars l'any passat"* (Bloomberg, 17-05-2023), l'extracció dels quals exploten mercenaris russos, empreses marroquines i ambdues fraccions contendents.

L'existència de grups paramilitars i de milícies ("estats dins de l'estat") és una cosa que els Estats de la zona es veuran empesos a anar desmantellant per complir la seva funció capitalista de forma més unitària. En aquest procés, que **només pot superar ràpidament una revolució comunista internacional**, només es poden esperar les més diverses atrocitats pels diferents bàndols contendents. A Etiòpia, l'intent de desarmament dels grups de voluntaris armats d'ètnia amhara (Fano) ha produït una sèrie d'enfrontaments, assalts a bases de l'exèrcit, assalts a comissàries i a una presó i la presa del control de diverses ciutats. Recordem que Etiòpia acaba de ser convidada a entrar al BRICS i ha finalitzat l'emplenament de la presa del Renaixement (malgrat l'oposició d'Egipte i Sudan).

El joc d'ombres militar a Àsia-Pacífic

A la zona d'Àsia-Pacífic segueix el macabre joc d'ombres i temptatives en el pla militar.

L'AP4 (Austràlia, Corea del Sud, el Japó i Nova Zelanda) ha fet declaracions a favor de "fer pinya" amb l'OTAN. Els EEUU van anunciar un paquet de 345 milions de dòlars que serien lliurats sense haver d'esperar que es fabriquin, segueixin tot el procés d'autorització, etc. Això contrasta en volum i, si es compleix, en rapidesa amb les armes que fins ara els EEUU han estat prometent a Taiwan, per valor de milers de milions de dòlars, però amb temps de lliurament per les calendes gregues.

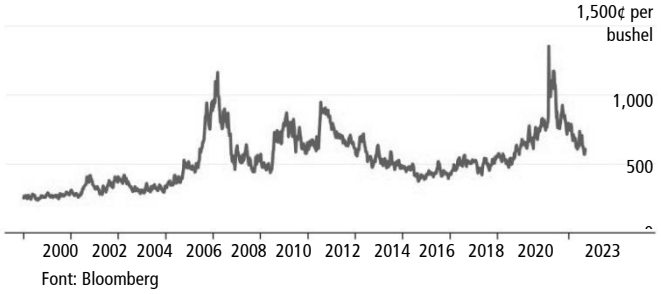
I, mentre continua el llançament compulsiu de míssils al mar per part de Corea del Nord, *"la Xina i les forces armades de Vladimir Putin van dur a terme sis maniobres militars conjuntes l'any passat, la major quantitat en dades que es remunten a dues dècades. Això va suposar dos terços de totes les maniobres de la Xina amb exèrcits estrangers al 2022."* (Bloomberg, 15-07-2023). Corea del Nord i Rússia també han mantingut converses recentment, pel que fa al suport mutu en el terreny militar per la prolongació de la guerra a Ucraïna.

Els cereals i la guerra a Ucraïna

En el cas dels cereals i la guerra a Ucraïna, la guerra comercial i la guerra militar se solapen completament: *"Rússia, que ja és el major exportador mundial de blat, va produir una collita rècord de gra al 2022-23, generant un 23% més de volum que la mitjana dels cinc anys anteriors. Encara que tot apunta al fet que l'any que ve es produirà una mica menys, així i tot la collita serà abundant."* (Expansión, 11-08-2023).

Rússia havia accedit a l'acord d'exportació de cereals des d'Ucraïna per la pressió de tercers països, sobretot africans, però amb aquesta collita pot permetre's trencar l'acord, treure's de damunt a un competidor, generar un problema intern a la UE i assegurar el subministrament fins i tot gratuït de cereals a determinats països.

"El preu del blat ha caigut a mínims de gairebé tres anys a causa d'una collita excepcionalment abundant a Rússia (…) Els preus han caigut més d'una cinquena part des de finals de juliol, mentre la invasió russa continua pertorbant les exportacions d'Ucraïna, un dels principals exportadors mundials." (Financial Times, 21-09-2023). I no només de Rússia prové l'excedent de cereals, *"Brasil ha tingut una collita rècord i el seu producte arribarà a partir del mes d'agost. I una cosa similar succeeix amb els Estats Units i els sobrants d'altres països europeus, on la producció ha estat vasta."* (El País, 19-07-2023).

Font: Bloomberg

A la reunió mantinguda entre Rússia i 49 dels 54 Estats africans, el president rus afirmava: *"Estarem disposats a subministrar a Burkina Faso, Zimbàbue, Mali, Somàlia, República Centreafricana i Eritrea, entre 25.000 i 50.000 tones de gra gratis a cadascun en els pròxims tres o quatre mesos", va declarar Putin a la cimera, els participants del qual van reaccionar amb aplaudiments."* (La Vanguardia, 28-07-2023). En aquesta mateixa reunió, l'imperialisme rus *"va assegurar ahir en la jornada de clausura de la cimera Rússia-Àfrica que Moscou havia signat contractes de "cooperació tècnico-militar" amb més de 40 països del continent."* (El País, 29-07-2023).

Per això, Rússia no ha renovat l'acord i ha començat a bombardejar les infraestructures portuàries i de càrrega ucraïneses, incloent-hi els ports fluvials situats al Danubi enfront de la riba romanesa, territori de l'OTAN i de la UE.

Encara que testimonials, hi ha hagut abordatges per part de l'exèrcit rus a vaixells de càrrega de blat. Davant això l'armada ucraïnesa no està en condicions d'escortar els vaixells de càrrega que surtin i, a més, Turquia ha establert la prohibició de pas de vaixells militars per totes les parts.

L'estratègia de Rússia és espantar les asseguradores i impossibilitar o encarir i dificultar la sortida dels cereals ucraïnesos: *"Segons la Comissió, al voltant d'un 60% de les exportacions de gra d'Ucraïna ara passen per (…) la Unió Europea."* (La Vanguardia, 19-07-2023). *"Romania ha anunciat que duplicarà la seva capacitat de reexportar cereal ucraïnès, quan ja el canal de Súlina ha assumit fins ara gairebé la meitat del total de gra que discorre per les anomenades línies de solidaritat de la Unió Europea. Els Estats Units aportaran assistència tècnica perquè el canal funcioni dia i nit. La capacitat del port de Constança, on es dirigeixen molts vaixells de càrrega de tornada del Danubi, serà ampliada, s'obriran nous passos fronterers amb Ucraïna i reactivarà una connexió ferroviària. (…) suposa que els ucraïnesos portin la seva càrrega al port romanès de Galatsi en lloc dels seus propis d'Izmail i Reni: no s'espera que Rússia ataqui un port d'un país membre de l'OTAN."* (La Vanguardia, 21-08-2023).

La UE ha aixecat les limitacions per l'exportació de cereals des d'Ucraïna i, tot seguit, Hongria i Polònia han imposat automàticament les seves prohibicions i les han incrementat a altres productes: *"Hongria (…) va signar el divendres una ordre executiva que prohibeix a Ucraïna vendre 24 productes, entre ells vi, carn de boví, blat de moro, llavors de gira-sol i ordi. Les restriccions anteriors s'aplicaven només a quatre productes. Les restriccions no s'apliquen als productes ucraïnesos en trànsit cap a tercers països, sempre que surtin d'Hongria en un termini de 15 dies."* (Bloomberg, 15-09-2023).

Desenvolupament de la guerra a Ucraïna

Els EEUU han aprovat proporcionar bombes de dispersió a l'exèrcit ucraïnès mentre Rússia ha augmentat l'edat militar per incrementar la carn de canó disponible per la guerra. Ucraïna ha intensificat els seus atacs amb drons i míssils dins de Rússia, així com contra uns vaixells russos, militars o petroliers que circulen pel Mar Negre. Rússia ha respost al seu torn amb bombardejos indiscriminats. En aquest BANY DE SANG i destrucció, les víctimes les posa la classe obrera –d'uniforme o sense uniforme– dels dos països bel·ligerants.

En paral·lel, Turquia ha acceptat l'adhesió de Suècia a l'OTAN. I, parlant de l'OTAN, a un alt comandament se li va escapar que *"una solució podria ser que Ucraïna renunciï a territori i, a canvi, aconsegueixi la filiació a l'OTAN"* (El País, 17-08-2023). Malgrat totes les rectificacions posteriors, hi ha dos elements que trasllueixen clarament: 1) arribada l'hora de la veritat, els EEUU i els seus aliats deixaran tirada a la burgesia ucraïnesa en la seva reivindicació territorial i 2) és una admissió de la incapacitat de l'OTAN: l'entrada en aquesta organització criminal hauria de

servir per evitar la pèrdua territorial, però la pèrdua territorial es posa com a condició prèvia a l'entrada…

A l'agost s'ha mantingut una reunió amb la participació de 40 països a l'Aràbia Saudita, entre els quals estaven la Xina, el Brasil, Sudàfrica i l'Índia. La reunió va ser qualificada per Rússia d'un *"intent fútil de mobilitzar al Sud Global darrere de Zelenski"* (La Vanguardia, 07-08-2023) i els representants ucraïnesos van admetre que els havien transmès que calia donar garanties de seguretat a Rússia contra l'expansió de l'OTAN.

La qüestió de fons és: qui pot presentar-se com el garant d'un futur amb alguna expectativa pel capitalisme ucraïnès quan la guerra acabi? Els EEUU i la UE? O més aviat la Xina i una altra combinació de països? Si el desenvolupament dels esdeveniments evidencia que la primera opció no existeix o és insuficient, el capitalisme ucraïnès es veurà empès a admetre els tractes amb els Estats que actualment són punts de suport de Rússia.

Independentment de quin sigui el desenllaç de la pregunta anterior, qualsevol il·lusió pacifista en un capitalisme sense guerres és un estupefaent social que entrega lligat de peus i de mans el proletariat a la seva burgesia en el moment de la veritat: *"6è (…)* ***sense la liquidació revolucionària del capitalisme, cap tribunal d'arbitratge internacional, cap debat sobre la reducció d'armaments, cap reorganització "democràtica" de la Lliga de Nacions poden preservar la humanitat de les guerres imperialistes****."* (Condicions d'admissió, II Congrés de la Internacional Comunista, 1920).

En paraules dels Estatuts de la Internacional Comunista, aprovats en el seu II Congrés al 1920: *"****Enrecorda't de la guerra imperialista!*** *Aquestes són les primeres paraules que la Internacional Comunista dirigeix a cada treballador, qualsevol que sigui el seu origen i la seva llengua. Recorda que, a causa de l'existència del règim capitalista, un grapat d'imperialistes va tenir durant quatre llargs anys la possibilitat d'obligar a tots els treballadors del món a degollar-se! Recorda que la guerra burgesa va sumir a Europa i al món sencer en la fam i la indigència! Recorda que, sense la liquidació del capitalisme, la repetició d'aquestes guerres criminals no només és possible sinó inevitable! (…) La guerra imperialista va confirmar una vegada més la veracitat del que podia llegir-se en els estatuts de la I Internacional: l'emancipació dels treballadors no és una tasca local ni nacional sinó una tasca social i internacional."* (Estatuts de la Internacional Comunista, II Congrés, 1920).

Intentona militarista a Rússia i la seva fi

A Rússia, les contradiccions internes dins dels diferents corrents militaristes pel desenvolupament de la guerra i el desgast acumulat es van sublimar en la temptativa militar protagonitzada pels mercenaris del grup Wagner contra la cúpula militar russa. El cop de força no va ser pràcticament combatut excepte alguns enfrontaments, però tampoc va tenir cap gran suport.

De fons, la decisió de l'Estat rus d'eliminar l'existència d'una sèrie d'exèrcits privats fonent-los amb l'exèrcit per minimitzar el risc d'aixecaments i actuacions independents per part d'aquests exèrcits privats.

El govern rus va rebre ràpidament el suport de Turquia, la Xina, l'Aràbia Saudita, així com de Bielorússia i els txetxens, desactivant-se el cop per part dels seus mateixos protagonistes, amb la promesa de no jutjar als colpistes i desplaçar les seves unitats a Bielorússia.

VIDA DEL PARTIT

A l'agost s'ha desenvolupat durant dues setmanes una reunió general del Partit amb participació internacional dels militants de les seves diferents seccions i d'un apreciable número de simpatitzants.

El focus principal de la reunió ha estat l'**estudi de la degeneració de la Internacional Comunista** a través d'una selecció de textos que, encara que òbviament no inclou molts textos igualment importants, il·lustra:

- Les experiències prèvies de l'Esquerra en la seva lluita dins del PSI: *Per la intransigència de pensament* (1913), *Partit socialista i organització obrera* (1913), *Des del principi al mètode* (1913), *Per la concepció teòrica del socialisme* (1913), *El socialisme meridional i les qüestions morals* (1912), *Organització i partit* (1913), *Democràcia i socialisme* (1914) i *Humanitas* (1917).
- La plataforma internacional de ruptura amb l'oportunisme defensada per l'Esquerra: *Tesis de la Fracció Comunista Abstencionista del PSI* (1920).
- L'adhesió i aprofundiment de l'Esquerra respecte a les tesis del II congrés: *Partit i classe* (1921) i *Partit i acció de classe* (1921).
- El primer posicionament complet contra l'inici de la sèrie d'errors tàctics: *Tesis sobre la tàctica del Partit Comunista d'Itàlia, de Roma* (1922).
- Les manifestacions internes i externes de la degeneració de la Internacional: *El perill oportunista i la Internacional* (1925) i *La política de la Internacional* (1925).
- El balanç d'aquesta degeneració en el moment de la seva culminació: *Carta a Korsch* (1926) i la *Intervenció en el VI executiu ampliat* (1926).
- La defensa de les lliçons d'aquest balanç quaranta anys després: *L'estructura orgànica del partit és l'altra cara de la seva unitat de doctrina i de programa* (1965) i de *La continuïtat d'acció del Partit sobre el fil de la tradició de l'Esquerra* (1966).

Per la part de l'**estudi de la teoria econòmica marxista**, es van afrontar les següents parts de El Capital:

- Una introducció general dels tres llibres i de la seva estructura de seccions i capítols, així com la lectura dels prefacis.
- Estudi detallat del primer capítol del Llibre I, dedicat a la mercaderia.
- Estudi de la Secció III del Llibre III, dedicada a la tendència decreixent de la taxa de guany.

A l'apartat de l'**estudi del curs del capitalisme**, es va realitzar l'exposició del seguiment de la premsa burgesa i de les principals dades econòmiques, el procés sencer del qual involucra la totalitat de la xarxa del Partit com a part del treball internacional d'estudi i lectura col·lectius, de traducció de textos fonamentals i de la seva republicació, de preparació i publicació de la revista, de la intervenció en la lluita immediata de la classe obrera assumint la seva organització i coordinació, etc. conformant la xarxa la funció d'organitzador col·lectiu de la qual Lenin assignava al diari: *"La missió del diari no es limita, …*

(continua a la pàgina 26)

Després d'escenificar el perdó i reintegració de la cúpula mercenària, l'aparell de l'Estat rus va començar la depuració dels corrents pròxims al plantejament del cop amb la destitució i desaparició de militars, detenció d'alguns elements i el "accident" de l'avió on viatjava la cúpula del grup mercenari.

D'intentones com aquestes no sortirà mai una reacció revolucionària a la sagnia imperialista, sinó només un reforçament intern del militarisme.

El derrotisme revolucionari

Arriben notícies, encara que aïllades, d'episodis de negativa a lluitar tant a la banda ucraïnesa com a la banda russa. És importantíssim que aquests episodis aïllats es generalitzin i s'arribi a la **CONFRATERNITZACIÓ EN EL FRONT,** al rebuig a continuar amb el bany de sang darrere del guany de les potències capitalistes que estan darrere d'aquesta guerra imperialista, cap al **DERROTISME REVOLUCIONARI**, l'única tàctica proletària i internacionalista: ***"En temps de guerra reaccionària, una classe revolucionària no pot deixar de desitjar la derrota del seu govern (...) Els socialistes han d'explicar a les masses que per a elles no hi ha més salvació que el derrocament revolucionari de "els seus" governs."*** (El socialisme i la guerra, Lenin, 1915).

Per la revolució comunista internacional

Els actuals conflictes són l'avantsala d'un conflicte major que executi la destrucció que el capitalisme necessita. Davant aquesta situació, pel proletariat mundial l'únic camí alternatiu a ser immolat com a carn de canó en la matança mundial és el de recuperar les consignes del **derrotisme revolucionari**, de l'**internacionalisme de classe**, la seva organització en **Partit Comunista Internacional** per la **transformació de la guerra imperialista en guerra civil revolucionària**, el **derrocament de la seva pròpia burgesia** i la instauració transitòria de la **dictadura del proletariat** cap a una societat sense classes, sense propietat privada, sense treball assalariat, sense règim mercantil i d'empresa.

La consigna dels revolucionaris a nivell mundial ha de ser intransigentment i sense excepcions:

- Rebuig a tot nacionalisme: "els obrers no tenen pàtria".
- Rebuig a la solidaritat amb l'economia de l'empresa i amb l'economia "nacional".
- Derrotisme revolucionari contra la pròpia burgesia en temps de guerra comercial o militar.
- Organització conjunta i internacional dels proletaris de totes les llengües en el Partit Comunista Internacional per la revolució comunista a escala mundial.

Per poder dur a terme aquesta tasca, la classe obrera necessita un Partit amb una comprensió científica de la història i un programa que no sigui de reforma o conservació de la present societat: **aquest partit és el Partit Comunista Internacional que ha de reunir la part més avançada i decidida del proletariat, unificant els esforços de les masses obreres dirigint-les des de la lluita per interessos i resultats contingents a la lluita general per l'EMANCIPACIÓ REVOLUCIONÀRIA DEL PROLETARIAT**.

PER L'INTERNACIONALISME PROLETARI!
ABAIX EL CAPITALISME CRIMINAL I ASSASSÍ!

(Vida del Partit, ve de la pàgina 25)

... no obstant això, a difondre les idees, educar políticament i a atreure aliats polítics. ***El diari no és només un propagandista col·lectiu i un agitador col·lectiu, sinó també un organitzador col·lectiu****. En aquest últim sentit es pot comparar amb les bastides que s'aixequen al voltant d'un edifici en construcció, que assenyalen els seus contorns, faciliten les relacions entre els diferents sectors, els ajuden a distribuir el treball i observar els resultats generals aconseguits pel treball organitzat.* ***Mitjançant el diari i en relació amb aquest, s'anirà formant per si mateixa una organització permanent, que s'ocupi no només del treball local, sinó també de la labor general regular, que habituï els seus membres per seguir atentament els esdeveniments polítics,*** *a apreciar el seu significat i la seva influència sobre les diferents capes de la població, a elaborar els mitjans més adequats perquè el partit revolucionari influeixi en aquests esdeveniments.* ***La sola tasca tècnica d'assegurar un subministrament normal de materials al diari i la normalitat de la seva difusió obliga ja a crear una xarxa d'agents locals del partit únic, d'agents que mantinguin animades relacions entre si, que coneguin l'estat general de les coses, que s'acostumin a complir sistemàticament les funcions parcials d'un treball realitzat en tota Rússia i que provin les seves forces en l'organització de diferents accions revolucionàries. Aquesta xarxa d'agents servirà de base precisament per l'organització que necessitem*** *(...)".* (Lenin, Per on començar?, 1901).

Durant la reunió es van intercanviar experiències de la **intervenció en la lluita immediata** de la classe obrera, amb una anàlisi de les vagues organitzades – no de paraula sinó en els fets – per militants del Partit a Europa i Amèrica.

La reunió va concloure amb un **balanç i pla de l'activitat del Partit**, amb una exposició de l'activitat de les diferents seccions d'aquest, establint un programa de treball i de coordinació fins la pròxima reunió general.

Durant el transcurs de la reunió, s'ha continuat amb *"(...) la formació cada vegada més ferma del* ***mètode de treball que, a través d'un esforç ni breu ni fàcil, mira*** *– amb la liquidació irrevocable de tot residu de manies per les maniobres, les intrigues i els alterns alineaments de falsos grupets polítics que es divorcien i pacten en cadena i que en cap circumstància ens trobaran en el seu camí –* ***a conciliar el convençut treball de tots, cap exclòs, amb l'absoluta homogeneïtat de direcció i de posició ideològica i política i la màxima uniformitat de terminologia,*** *havent posat per qualsevol, conegut i desconegut, la pedra sepulcral sobre el vell dret malsà de llançar incautament a la circulació sense control, ximpleries improvisades, pescades en desordres d'associació nerviosa, quan no en el fons de l'ampolla.*

El nostre treball és una ***construcció i reconstrucció orgànica amb materials trets de provades i antiquíssimes verificacions, sotmeses a la dura prova de la continuïtat i la cohesió."***

(Informe de la Reunió de Florència, 25-26 de gener de 1958).

L'ÚNICA SALUT MENTAL EN EL CAPITALISME: UNA REBEL·LIÓ INTERIOR PERMANENT CONTRA LA BURGESIA

Classe pel capital

El capitalisme assassina més de 2,7 milions de treballadors l'any en els mal anomenats "accidents" laborals. Els carnissers mèdics al servei del capital envien a treballar cada dia a milers de proletaris malalts. La classe obrera ha d'esperar mesos i fins i tot anys per ser visitada pels especialistes i quan ho aconsegueix no se li realitzen les proves ni tractaments necessaris amb la finalitat d'estalviar-li a l'Estat burgès els costos generals del treball. No es reconeixen com causades pel treball les malalties que pateix pels ritmes extenuants de treball que desgasten acceleradament els seus músculs, tendons, ossos i òrgans vitals; la burgesia escurça així la vida de milions de proletaris al mateix temps que augmenta l'edat de jubilació perquè els seus esclaus morin abans de ser un cost improductiu. La burgesia exprimeix al proletariat a canvi de salaris de misèria en els centres de treball, veritables presons on està sotmès i humiliat pel despotisme de tota la jerarquia de capatassos. La burgesia llença el proletariat a la fossa de l'atur quan no li serveix, imposant-li una vida de precarietat, angoixa i frustració, mantenint-lo en una **inseguretat i incomprensió constant sobre les pròpies condicions d'existència** que l'aboquen al consum de totes les drogues que la pròpia burgesia posa al seu abast. I mentre la burgesia i els seus servidors a sou imposen aquestes condicions de vida i tracten pitjor que a bèsties de càrrega la classe obrera, s'escolta per tot arreu la gran preocupació que la burgesia té per la "salut mental" dels seus esclaus.

Quin interès de classe hi ha darrera de la tan esbombada "salut mental"?

"Els homes han estat sempre, en política, víctimes nècies de l'engany aliè i propi, i ***ho continuaran sent mentre no aprenguin a descobrir darrera de totes les frases, declaracions i promeses morals, religioses, polítiques i socials, els interessos de l'una o l'altra classe.****"* (Tres fonts i tres parts integrants del marxisme, Lenin, 1913).

La campanya realitzada per la burgesia per salvaguardar la "salut mental" dels seus esclaus va dirigida a tenir una massa de bèsties manses fàcilment explotable. **Per la burgesia un treballador està mentalment sa només si està sotmès.**

La conformació d'una classe obrera dòcil i sotmesa va ser una tasca que la burgesia naixent va imposar a base de sang i foc. Aquest procés va ser recollit per K. Marx al Capítol XXIV del Primer Llibre de El Capital: l'anomenada acumulació originària. Després de segles de dominació, la burgesia actual no necessita ni tan sols exercir una violència diària directa, cinètica, sobre les masses obreres perquè aquestes actuïn directament contra els seus propis interessos de classe i a favor dels interessos de la classe explotadora, de la burgesia.

Així ha teixit la burgesia la teranyina ideològica sobre la "salut mental" per tal d'atrapar la classe obrera: primer, esportistes, artistes, i altres servidors ben alimentats del capital van plorar davant les càmeres confessant tenir problemes d'estrès, ansietat. Després, els periodistes i plumífers *van obrir debat* sobre la poca importància que es dóna a la "salut mental". Així es va aconseguir fixar l'expressió "salut mental" a tots els cervells (en els ben nodrits de la burgesia i l'aristocràcia obrera; i en els mal nodrits i matxacats del proletariat). Després, es va portar el teatret del terreny periodístic al del cretinisme parlamentari, la resolució del qual tenien clara abans d'iniciar la campanya: són de vital importància més psicòlegs i psiquiatres que tutelin l'estat d'ànim dels treballadors. Finalment, els metges a sou del capital són els encarregats de diagnosticar als treballadors i als seus fills problemes de "salut mental", els quals després de tota la campanya accepten sense oposició ni resistència el diagnòstic i el tractament.

S'envia llavors als treballadors al modern confessionari burgès, en el qual en comptes de capellans hi ha psicòlegs i psiquiatres. El capellà defensa que tot succeeix per designi diví, i que per aconseguir una millor vida al cel cal resignar-se a la terra. El capellà modern, el psicòleg o psiquiatre format en les Universitats de la burgesia, té com a funció **impedir al proletariat reconèixer en les actuals institucions i relacions de producció capitalistes l'obstacle per la superació de totes les misèries i contradiccions en les que viu**; adormir la ràbia i rebel·lió interna contra l'actual ordre social. Per aconseguir això, en cas de tractament farmacològic, se'l narcotitza amb pastilles suposadament per regular i millorar l'estat d'ànim i, en general, addictives. Així s'aconsegueix tenir **drogats i anestesiats els treballadors fins convertir-los en uns addictes** com una potent eina de **control social** per part de la burgesia.

A l'any 1817 la farmacologia burgesa va començar a comercialitzar un medicament al qual van anomenar "Morfina" (en referència al déu grec dels somnis Morfeu, per la son que provocava); es receptava tant com analgèsic, antitusiu o antidiarreic com contra l'addicció a l'alcohol. Als EEUU va ser l'analgèsic més administrat als soldats a la Guerra de Secessió fet pel qual la seva addicció es va arribar a denominar "la malaltia del soldat". A l'any 1895 la companyia química alemanya Bayer va assegurar haver sintetitzat un medicament que causava menys addicció que la morfina i amb beneficis que van considerar "heroics". Ho van patentar amb el nom de… "Heroïna". A l'any 1937 un laboratori alemany va sintetitzar la "Metadona" que va ser administrada tant durant com després de la Segona Guerra Mundial com a analgèsic i antidepressiu perquè els proletaris que van tornar de la guerra poguessin ser explotats en la reconstrucció d'Alemanya.

Any en curs: *"la esketamina, derivada de la ketamina, ja s'administra en esprai per persones amb depressió resistent (…) la revista Science va reconèixer com una de les grans troballes del 2021 un treball que constatava l'eficàcia del MDMA per reduir els símptomes de l'estrès posttraumàtic (…) En la pràctica, la teràpia amb psicodèlics és com un viatge (…) viuen experiències místiques (…) de desconnexió del món."* (El País, 08-07-2023).

La connexió amb la realitat material

Aquest és el descobriment científic més important per la classe obrera: l'única font de guany és el **plusvalor**, obtingut a través de l'explotació de la classe obrera.

L'opció burgesa és la desconnexió de la realitat d'aquesta explotació per mitjà de tot tipus de drogues, receptades i sense recepta, entre les quals s'inclouen també la televisió, la religió i la consulta psicològica. L'alternativa proletària és la comprensió de les causes d'aquesta explotació i de totes les misèries que comporta per poder enfrontar-les i combatre-les.

La primera via converteix física i mentalment la classe obrera en simples bèsties de càrrega. La segona via alimenta l'**ODI** contra les relacions de producció burgeses: *"No és sorprenent que els treballadors, que es tracta com a bèsties, es converteixin veritablement en bèsties,* ***o bé que només tinguin, per salvaguardar la seva consciència d'éssers humans i el sentiment que són éssers humans, l'odi més feroç, una rebel·lió interior permanent, contra la burgesia en el poder.*** *No són éssers humans sinó en la mesura en que senten la* ***còlera contra la classe dominant****; es converteixen en bèsties des del moment en que s'acomoden pacientment al seu jou, no buscant sinó fer agradable la seva vida sota el jou, sense tractar de trencar-lo."* (La situació de la classe obrera a Anglaterra, F. Engels, 1844).

Certament, la massa de la classe potencialment revolucionària, la classe obrera, està avui deprimida i estressada, no té vitalitat pròpia, està sotmesa als designis del capital i en la majoria dels casos quan es posa en acció és per la defensa dels interessos de la petita burgesia més que dels seus propis. Les terribles conseqüències de la degeneració de la III Internacional que van culminar en la contrarevolució estalinista li van trencar l'espinada al moviment obrer que ha de fer enormes esforços per aixecar-se de nou.

Aquest era el diagnòstic de 1952, encara imperant a molts centres de treball: *"Així és com es presenta, el món burgès, any en curs: La classe dominant ha aconseguit, maniobrant les palanques de l'oportunisme, aixafar fins a la medul·la el moviment revolucionari, en una maleïda guerra que havia de concloure el procés d'involució contrarevolucionària dels partits obrers. Una màquina estatal de proporcions i de capacitats repressives inaudites manté encadenades les masses a l'explotació, pitjor que el torn al cos del condemnat al suplici. La confusió caòtica i els sofriments de les masses són tals i tants que la classe obrera està transformada en un tronc sagnant que es mou inconscientment: el seu cervell està enfosquit i intoxicat, la seva sensibilitat narcotitzada, els ulls no veuen, les mans es retorcen sobre si mateixes. Al lloc de la lluita de classe, existeix l'horripilant estrall de la lluita intestina, pròpia de nàufrags en la taula de salvament a mercè de les ones. A les fàbriques, i no és cosa nova a la història, impera l'espionatge, la delació, el rancor, la venjança mesquina i múrria, l'oportunisme més estúpid i bestial, la prepotència, l'abús neurastènic, però a les masses oprimides per les conseqüències de trenta anys de tremendes derrotes, no existeix ni tan sols la força per sentir autèntica nàusea, perquè aquesta s'expressa en les exhalacions miasmàtiques del sindicalisme d'empresa, del corporativisme i, en el pla polític, del conciliacionisme social i del pacifisme impotent."* (Activisme, 1952).

Però, potser la vitalitat i el vigor que necessita la classe obrera els hi donaran els traficants *honoris causa* de la burgesia? Tot el contrari, la conduiran a la prostració i el col·lapse. *"Al metge, al jurisconsult, al sacerdot, al poeta, al savi*, [la burgesia] *els ha convertit en els seus servidors assalariats"* (Manifest del Partit Comunista, K. Marx, 1848). Morfina, Heroïna, Metadona… i per preparar la carn de canó per la tercera matança imperialista mundial: Ketamina, Fentanil i MDMA.

La vitalitat i vigor que necessita la classe obrera només pot provenir d'un ambient feroçment **ANTIBURGÈS** en el qual es cultivi l'**ODI** cap a les relacions de producció existents. Només aquest ambient, **que ha de ser necessàriament de lluita real i no de vacu parloteig**, permetrà al proletari **forjar-se un caràcter de rebel·lió a la calor de la lluita**. El combat diari contra les usurpacions del capital, al sindicat de classe, és una primera escola en la qual el proletari surt de l'aïllament, egoisme i abstracció que li imposa aquesta societat per poder explotar-lo millor. A través dels xocs contra el capital comprova a la seva pròpia pell i a la dels seus companys els antagonismes de classe, el paper repressor de l'estat burgès en totes les seves ramificacions: policia, jutges, funcionaris, inspectors de treball, inspectors mèdics, sindicalisme subvencionat. **A través de la seva organització al sindicat de classe, no integrat en l'Estat, pot constatar que el seu interès individual va lligat a l'interès col·lectiu de la seva classe.**

Classe per si: el derrocament de la burgesia

La **funció dels comunistes** és estimular aquesta lluita immediata sense deixar de mostrar les seves limitacions, elevar políticament els treballadors que l'emprenen, enllaçar-la amb l'objectiu superior de l'abolició del treball assalariat, de la revolució comunista. Només amb el partit i amb l'acció del partit el proletariat arriba a ser classe per si i per la revolució: *"N'hi haurà prou per això en recordar que, si la consciència dels homes és el resultat i no la causa de les característiques del medi en el qual estan obligats a viure i actuar, la regla no serà mai que l'explotat, el famolenc, el desnodrit, pugui convèncer-se que ha de derrocar i substituir a l'explotador ben nodrit i proveït de tots els recursos i poders. Això no pot ser més que l'excepció."* (Partit i classe, 1921).

L'elevació real del tenor de vida material i, per tant, mental del proletariat només serà possible **després d'abatre al capitalisme**: *"12.- El procés de transformació de les relacions de producció anirà acompanyat d'una sèrie vastíssima de mesures socials,* ***fundades en el principi que la col·lectivitat prengui al seu càrrec l'existència material i intel·lectual de tots els seus membres.*** *Així* ***aniran eliminant-se successivament totes les tares degeneratives que el proletariat hereta del món capitalista*** *i, segons les paraules del Manifest, a la vella societat dividida en classes que xoquen entre si li succeirà* ***una associació en la qual el lliure desenvolupament de cadascun serà la condició del lliure desenvolupament de tots."*** (Tesis de la Fracció Comunista Abstencionista del PSI, 1920).

La missió històrica del proletariat és l'abolició de les classes socials, de la propietat privada, del treball assalariat, de l'intercanvi mercantil i de l'anarquia de la producció. A través de ***"la constitució del proletariat en classe i, per tant, en partit polític"*** (Manifest del Partit Comunista), ha d'enderrocar per mitjà de la violència a la burgesia, prendre el poder i exercir la **dictadura del proletariat** per impedir la restauració del privilegi social i aplicar totes les mesures que portin a **l'abolició de les classes socials i l'extinció de l'Estat.**

Per dur-la a terme, és una necessitat de tot obrer que s'organitza per lluitar i dels militants comunistes rebutjar la narcotització ideològica i farmacològica que la burgesia administra a la classe obrera amb finalitats d'endormiscament idiotitzador: ***"El revolucionari no pot ser més que un desintoxicat"*** (Trajectòria i catàstrofe de la forma capitalista, 1957).

¡PER LA REVOLUCIÓ SOCIAL ANTICAPITALISTA!

Partit Comunista Internacional
"The Internationalist Proletarian" – "Per il comunismo"
"El Comunista"

www.pcielcomunista.org – setembre 2023